

NYKÖPINGS KOMMUN

BUDGET 2026

MED FLERÅRSPLAN 2027-2028

Antagen av Kommunstyrelsen 2025-09-29 § 191

Antagen av Kommunfullmäktige 2025-10-14 § 154

Nyköping

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att skattesatsen är oförändrad 21,42 procent
- att godkänna förslaget till budget 2026 med flerårsplan 2027-2028
- att resultatet före exploateringsresultatet i kommunen ska vara minst 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag för år 2026 samt 3,2 procent per år för åren 2027-2028
- att verksamhetens totala nettokostnader årligen inte ökar mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och bidraget från utjämningsystemet under perioden 2026-2028
- att självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet ska vara minst 86 procent under perioden 2026-2030
- att kommunstyrelsen har rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden
- att vid tillämpning av internränta fastställa räntesatsen till 2,75 procent för år 2026, men för anläggningstypen mark och konst är räntesatsen 1,75 procent.
- att egna investeringsramar för verksamheterna beslutas enligt förslag för åren 2026 och 2027
- att besluta om investeringsram för åren 2026-2030
- att investeringar inom exploateringsområden finansieras med medel från sålda exploateringsfastigheter under samma period
- att besluta om föreslagen lånelimit för respektive bolag inom kommunkoncernen för år 2026 och plan för 2027-2028. Därmed upphävs de tidigare besluten om lånelimit för respektive bolag i kommunkoncernen
- att såsom för egen skuld ingå borgen för Nyköpingshem AB:s, 556450-9486 låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 1 150 mnkr, en miljard etthundrafemtio miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- att kommunstyrelsen under år 2026 har rätt att omsätta lån som förfaller till betalning, samt har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens lån under år 2026 med totalt 600 mnkr.

Innehållsförteckning

Beslut	0
Politisk plattform	1
Vision	1
Strategisk plan för mandatperioden	1
Hållbarhetsstyrning.....	2
God ekonomisk hushållning.....	2
Mandatfördelning 2022-2026.....	3
Omvärld, förutsättningar och utmaningar	4
Omvärld	4
Nyköpings förutsättningar och utmaningar	6
Målområden	11
Så här styrs Nyköpings kommun	32
Organisation	32
Nyköpings styrmodell	35
Ekonomi	37
Budgetramar	38
Finansiell analys	39
Analys av ekonomin.....	40
Koncernstyrning.....	45
Kommunfullmäktiges styrning av koncernen	46
Ekonomitabeller.....	50
Resultatbudget.....	50
Finansieringsbudget	51
Balansbudget	52
Investeringsramar	53
Prognos exploatering egen mark.....	54
Budgetregler	55
Upprätta budget	55
Riktlinjer för investeringar och exploateringar.....	56

Vi budgeterar för tillväxt och välfärd

Befolkningen ökar i Nyköping. Det är positivt, i synnerhet när många kommuner i landet brottas med vikande siffror. Vårt mål är en hållbart växande kommun. För att lyckas med det krävs en bra välfärd men också insatser för ett stärkt företagande och ett bra liv för alla, unga såväl som äldre i form av fritidsaktiviteter och kultur.

Förutsättningarna för Sveriges kommuner har förändrats de senaste åren: lågkonjunktur, befolkningsförändringar och det ekonomiska läget i omvärlden påverkar. Det gäller även Nyköping. I grunden ändrar det inte vår målsättning. Vi ska ge trygghet i vardagen, investera klokt i framtiden och göra det med ordning och reda i ekonomin.

Budgeten för 2026 satsar mest resurser på vår gemensamma välfärd: på förskolan, skolan och äldreomsorgen. Med vår skolutvecklingsplan är både elevers och medarbetares trivsel i fokus liksom förbättrade kunskapsresultat.

Utöver det riktar vi resurser brett till sociala förebyggande insatser för att möta det ökade behov vi sett under senaste åren. Vi prioriterar insatser inom socialtjänstens område men även insatser för en mer meningsfull fritid för barn och unga.

Arbetet med att ytterligare förbättra näringslivsklimatet fortsätter med arbetet Fokus nöjd kund i centrum. Fler ska uppleva att det är enkelt att driva företag i Nyköping. Samverkan med näringslivet ska också stärkas för att fler ska komma i egen försörjning.

Byggnation av ett nytt resecentrum är i full gång och kommer att pågå ytterligare några år. Det är den enskilt största investeringen som har gjorts i Nyköping på över hundra år. Det förbereder Nyköping för den kommande Ostlänken, förbättrar möjligheten till kollektivt resande och framtidssäkrar kommunen.

Vi står inför stora utmaningar demografiskt och ekonomiskt. Det innebär hårda prioriteringar för vilka investeringar som kan genomföras men också ett tydligt fokus på tillväxt och på att tillföra resurser till välfärden. Vi fortsätter bygga Nyköping starkt inför framtiden.

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande

Ahmad Eid

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Politisk plattform

Vision

Vår vision fungerar som ett fyrljus för alla verksamheter i Nyköpings kommun genom att peka ut en riktning mot vår långsiktiga målbild - dit vi styr och leder gemensamt.

Visionen tar sikte på 2040 för att bland annat sammanfalla med kommunens översiktsplan Nyköping 2040.

Vision 2040

- Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.
- Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande.
- Här blir du inspirerad och uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.
- Tillsammans skapar vi en bättre framtid!

Strategisk plan för mandatperioden

För mandatperioden 2022-2026 har Socialdemokraterna och Moderaterna följande prioriterade områden för Nyköpings kommun.

- Ett växande hållbart Nyköping där hela kommunens potential tas tillvara.
- Ett tryggt Nyköping med en trygg välfärd.
- Ordning och reda i kommunens ekonomi.
- Fler i arbete och färre i behov av bidrag.
- Starkt kunskapsfokus och studiero i skolan.
- Förbättrat företagsklimat för fler växande företag och fler arbetstillfällen.

Hållbarhetsstyrning

Nyköpings kommun har politiskt beslutade fleråriga program för hållbar utveckling: social hållbarhet, ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet, samt program för effektiv organisation. Programmen ska genomsyra kommunens styrning och ledning och beskriver den politiska viljeriktningen för nämnder, verksamheter och kommunala bolag. Programmen utgår från Agenda 2030.

De globala målen inom Agenda 2030 grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner, ekologisk, ekonomisk och social, med olika syften:

- Miljön är villkoret! Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en motor för att uppnå en ekologisk och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välbefinnande.
- Målet är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

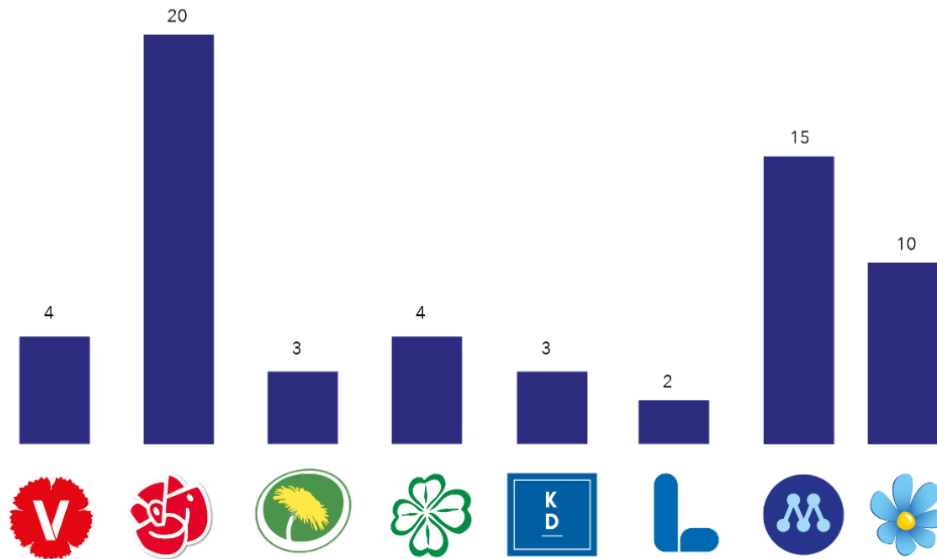
God ekonomisk hushållning

Kommunen följer en av kommunfullmäktige fastställd policy för god ekonomisk hushållning, i enlighet med gällande lagstiftning. God ekonomisk hushållning innebär att varje generation ska finansiera den kommunala service som konsumeras och därigenom överlämna en kommun med oförändrat eller förbättrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer.

Enligt kommunallagen ska kommunen i samband med budgetarbetet fastställa finansiella mål för god ekonomisk hushållning, vilket framgår under målområdet "Effektiv organisation". Dessa mål kommenteras även i den finansiella analysen. För att säkerställa att verksamhetens resurser används på ett rätt och effektivt sätt ska kommunen även ange verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, vilka återfinns inom ramen för kommunfullmäktiges målområden i övrigt.

Mandatfördelning 2022-2026

Kommunen styrs i majoritet av Socialdemokraterna och Moderaterna i samarbete med tillsammans 35 av 61 mandat i kommunfullmäktige.

Figur 1 Mandatfördelningen i kommunfullmäktige mandatperioden 2022-2026

Omvärld, förutsättningar och utmaningar

Omvärld

Osäkert världsläge påverkar ekonomi

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade sin senaste ekonomirapport den 19 maj 2025. I rapporten gör SKR en bedömning av det ekonomiska läget och utvecklingen för de kommande åren.

Enligt SKR har osäkerheten kring den globala ekonomiska politiken ökat markant sedan slutet av förra året, i hög grad till följd av den nyttillträdde administrationens agerande i USA. Framför allt har det handelskrig som USA inlett lett till en snabb försämring av de globala konjunktutsikterna. Höjda importtullar bidrar till ökade priser för hushåll och högre kostnader för företag, vilket i sin tur förväntas dämpa både världshandeln och den globala BNP-tillväxten under året.

SKR konstaterar att det i det rådande läget är mycket svårt att göra tillförlitliga prognoser för omvärldskonjunkturen. Detta försvårar även kommunens möjligheter att göra träffsäkra prognoser över framtida kostnader och intäkter.

De omvälvande förändringarna i omvärlden påverkar naturligtvis även Sverige. Enligt SKR har den turbulenta inledningen på året lagt sig som en våt filt över den konjunkturuppgång som tidigare förutsågs inträffa under 2025. SKR bedömer därför att BNP-tillväxten under året kommer att bli relativt svag, med den kraftigt ökade osäkerheten som främsta orsak.

Även om höjda handelstullar dämpar efterfrågan genom att göra varor dyrare, är det framför allt ovissheten kring framtida spelregler som påverkar. Osäkerheten gör att både företag, hushåll, regeringar och centralbanker blir mer återhållsamma i sina beslut. I Sverige leder detta till en ökad försiktighet och växande pessimism kring den ekonomiska utvecklingen.

Det osäkra läget ökar risken för högre inflation, räntehöjningar, svagare tillväxt i skatteunderlaget och ytterligare försämring på arbetsmarknaden.

De högre räntorna har lett till att kommunens räntekostnader för lån på cirka 3 000 mnkr har ökat markant. Räntekostnaderna för upptagna lån nådde sin lägsta nivå år 2021, då de uppgick till cirka 6 mnkr. Därefter har de ökat successivt och låg på cirka 66 mnkr år 2024. Prognosen för 2026 är att räntekostnaderna kommer att överstiga 100 mnkr. Samtidigt förväntas kommunens lånebehov öka och nyupplåning beräknas uppgå till cirka 600 mnkr under 2026.

Arbetslösheten i Sverige låg oväntat högt under första kvartalet 2025, på 8,8 procent enligt Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Detta tyder på en försvagning jämfört med tidigare prognoser. Sysselsättningen inom näringslivet har minskat i en nedåtgående trend under de senaste två åren, medan sysselsättningen inom offentliga sektorn har ökat. Arbetslösheten har dessutom ökat mest bland utrikes födda.

Enligt SKR kommer sysselsättningen sjunka under 2025 och även BNP-tillväxten kommer att ligga på en låg nivå. Arbetslösheten har ökat ytterligare och en starkare återhämtning på arbetsmarknaden väntas först under 2026. SKR:s senaste skatteprognos (augusti 2025) visar en svag utveckling av skatteintäkter både för 2025 och 2026.

Demografisk utveckling och minskat barnafödande

Antalet födda barn har minskat stadigt sedan 2019, med undantag för 2021 då pandemin tillfälligt bidrog till en viss ökning. Enligt SCB:s prognoser förväntas födelsetalen förbli låga, vilket innebär att antalet barn i förskolan och i de lägre årskurserna i grundskolan kommer att minska under de kommande åren. Det låga barnafödandet ledde under 2024 till att fyra förskolor i Nyköping fick stänga och behovet av att anpassa verksamheterna till ett minskat barnantal i både förskolan och skolan kommer att vara stort även under de närmaste åren.

Befolkningstillväxten i Sverige är för närvarande betydligt lägre än vad vi har varit vana vid under 2000-talet. Detta beror främst på ett historiskt lågt barnafödande samt en låg nettoinvandring. Under det första kvartalet 2025 minskade till och med Sveriges befolkning med 12 personer, något som inte har inträffat sedan 1880-talet. I Nyköping fortsätter befolkningen visserligen att öka, men tillväxttakten är betydligt lägre än under de senaste 25 åren.

Ökad osäkerhet i omvärlden innebär ökade insatser för civilt försvar

De senaste årens föränderliga omvärld har ställt ökade och tydligare krav på Sveriges beredskap. Under en längre tid har beredskapen i huvudsak varit utformad för att hantera fredstida kriser, men nu krävs en omställning till en beredskap som även omfattar höjd beredskap och ytterst krig. De åtgärder och investeringar som görs för att stärka förmågan att hantera den yttersta påfrestningen av krig, kommer samtidigt att öka vår förmåga att möta även fredstida kriser.

Under de senaste åren har störningar på olika civila system ökat och mycket tyder på att detta sker i form av handlingar från främmande makt. När den civila beredskapen stärks minskar också risken att utsättas för antagonistiska handlingar. Satsningar på att stärka Sveriges totalförsvar är delvis beslutade och mer bedöms tillkomma. Utgifterna för totalförsvaret har ökat från 2021 med nästan 100 miljarder kronor per år och ytterligare ökningarna beräknas komma framgent. Det innebär att reformutrymmet för statliga insatser inom välfärden riskerar att begränsas. Kommunerna får ett större ansvar för civilt försvar och det är oklart hur staten kommer att ta ansvar över finansiering av de åtgärder som krävs.

Välfärdsbrottslighet

Nyköpings kommuns samverkansavtal med polisen fastslår en särskild satsning på välfärdsbrottslighet och kriminell ekonomi. Det finns inga tydliga siffror på hur mycket pengar välfärdsbrottsligheten kostar kommunerna varje år, men felaktiga utbetalningar från välfärdsystemet bedöms kosta statliga myndigheter mellan 13 och 16 miljarder kronor varje år.

Välfärdsbrottsligheten påverkar det demokratiska systemet på flera olika sätt. Om offentliga resurser på fel grunder tillfaller personer eller verksamheter som inte har rätt till dessa, kan det stärka den kriminella ekonomin och i förlängningen användas till andra kriminella verksamheter. Det påverkar också medborgarnas tillit till offentliga verksamheter och i förlängningen det demokratiska systemet.

Kommunerna behöver därför arbeta aktivt för att stärka det förebyggande arbetet mot välfärdsbrott och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problem när de upptäcks. Dessa rutiner kommer ständigt att behöva utvecklas och anpassas för att möta de ständigt föränderliga metoder som kriminella använder för att försöka utnyttja vårt välfärdsystem.

Välfärdens kompetensutmaning

Antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antal invånare i yrkesför ålder. Under kommande år bedöms sysselsättningsökningen därför inte räcka till för att täcka de ökade personalbehoven inom offentlig sektor, näringslivet och staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där arbetskraftens kompetens inte motsvarar den som de lediga och framtida jobben kräver. För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen, inte minst i välfärden.

Nyköpings förutsättningar och utmaningar

Den breda verksamhet som bedrivs av Nyköpings kommun både påverkar och påverkas av omgivningen. I detta avsnitt beskrivs de övergripande förutsättningar och utmaningar som, i det aktuella budgetarbetet, har identifierats som särskilt viktiga för kommunen. Med tillit till varandra och genom samverkan möter vi de utmaningar kommunen står inför.

Goda förutsättningar och mer stabilt 2026

Nyköping har de senaste åren haft en ekonomi som sammantaget varit i balans, men 2024 var ett ekonomiskt utmanande år. Den första ekonomiska uppföljningen 2024 visade en helårsprognos på -76 miljoner kronor. Genom omfattande åtgärder inom alla verksamheter lyckades kommunen förbättra sin ekonomi både på kort och lång sikt, och resultatet för helåret visade i stället ett överskott på 56 miljoner kronor. Samtidigt redovisade 104 kommuner i Sverige underskott i sina bokslut, vilket är betydligt fler än vad det brukar vara. Den ekonomiska uppföljningen för Nyköping per april 2025 visar ett prognostiserat helårsresultat på +65 miljoner kronor, vilket tyder på en stabilare ekonomisk situation inför 2026.

Nyköping har en god grund att stå på och goda förutsättningar att möta framtida utmaningar tack vare sitt geografiska läge, ett diversifierat näringsliv, pågående och planerade infrastrukturprojekt samt ett långsiktigt ökat nyföretagande, för att nämna några viktiga områden. Samtidigt medför minskad befolkningstillväxt nya utmaningar, exempelvis i form av minskade volymer inom förskola och skola, och behoven inom äldreomsorgen ökar.

Kommunens läge i regionen, med närhet till Stockholm och internationella flygplatsen Skavsta, ger goda förutsättningar. Den påbörjade Ostlänken förväntas stärka Nyköpings tillväxt och göra kommunen till en ännu mer integrerad del av Stockholm-Mälardalen. Stora infrastrukturprojekt som Nyköpings resecentrum har redan påbörjats och kommer successivt att utvecklas intill den nuvarande järnvägsstationen.

Befolkningsutvecklingen

Första halvåret 2025 ökade befolkningen i Nyköping med 139 personer (115 personer 2024) och Nyköping är för tillfället den enda kommunen i Sörmland med befolkningstillväxt. Bara 113 kommuner i Sverige ökade befolkningen under första halvåret.

I Nyköping kommer antalet barn och ungdomar (0-19 år) minska med 6 procent (2024-2032) enligt SCB:s senaste befolkningsframskrivning för kommuner från juni 2025. Särskilt stor kommer minskningen att vara i åldersgruppen 1-5 år. Även barn i grundskoleåldern kommer att minska kraftigt på längre sikt och kommunen kommer att ha en betydande överkapacitet av skollokalerna. Redan om fem år räknas det att vara cirka 1000 "tomma

platser" i kommunens grundskolor. Orsakerna är först och främst minskat barnafödande, befolkningsminskning utanför centralorten samt större andel elever i fristående skolor.

Kommunen behöver växa hållbart

För en kommun i tillväxt är det avgörande att vidareutveckla områden med balans mellan tillgång och efterfrågan, för att Nyköping även i framtiden ska vara en hållbar, funktionell och attraktiv kommun med god service. Behov finns inom många sektorer, såsom ökad kapacitet för vatten och avlopp, dagvattenhantering, avfallshantering, gång-, cykel- och bilvägar, kollektivtrafik samt rekreationsområden. Allt för att attrahera fler invånare, växande företag och nya etableringar.

För att på ett ekonomiskt hållbart sätt utveckla ett attraktivt och väl fungerande Nyköping krävs kunskap, samsyn och tydliga prioriteringar. Bostadsbyggandet i kommunen har tidigare legat på en hög nivå och flera stora byggprojekt pågår, vilket är en viktig förutsättning för fortsatt befolkningstillväxt. Det minskade barnafödandet kommer dock att påverka investeringsbehoven framöver, särskilt inom förskola och skola.

En växande kommun behöver också planera för andra faktorer än bostadsbyggande, exempelvis utmaningen med att upprätthålla ett levande centrum. Ökad konkurrens från näthandel och kommersiell verksamhet utanför centrum ökar trycket på omställning av stadskärnan till nya typer av butiker och verksamheter. Nyköping har stor potential i sin stadskärna, som behöver bevaras och utvecklas för att centrum fortsatt ska vara attraktivt, levande och tryggt.

Med den kommande utvecklingen av Ostlänken och Skavstaområdet ökar också kraven på infrastruktur, service samt behovet av kompetens och resurser från kommunen. Detta ställer krav på en hållbar ekonomi som möjliggör långsiktig planering. God samhällsplanering ger försprång, men investeringsutrymmet är begränsat. Översiktsplan 2040 omfattar betydligt mer än vad ekonomin tillåter, vilket gör prioriteringar nödvändiga.

Minskad klimatpåverkan

Nyköpings kommuns klimatarbete ligger i linje med andra kommuner i Sverige. Nyköpings vision anger dock att kommunens ambition är att gå före i den gröna omställningen och vara klimatneutral 2030. Området är av stor vikt för kommunen men det ekonomiska läget kan komma att påverka takten för utvecklingen.

Rapporten IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) visar på att åtgärder behövs nu för att kunna hantera det alltmer kritiska läget avseende de globala klimatförändringarna. Naturvårdsverket understryker vikten av fortsatt arbete för både omedelbara och långsiktiga utsläppsminskningar inom alla sektorer för att begränsa den globala uppvärmningen.

Kommunens negativa påverkan på klimatet är för stor, även inom områden där kommunen har rådighet som exempelvis inom planering/genomförande av byggande och transporter, energisystem och avfallshantering. Inte heller tas potentialen tillvara i tillräcklig omfattning inom till exempel inköp och upphandlingar.

Inom vissa områden finns särskilda utmaningar för att möta klimatförändringarna. Vad gäller exempelvis spillvattenledningar har kommunen en kapacitetsbrist inräknat Nyköpings fortsatta tillväxt. Klimatförändringar gör även att havsnivåerna stiger samtidigt som mängden dagvatten ökar. Samhället är inte tillräckligt klimatrobest vilket riskerar skador på infrastruktur och byggnader, såväl nuvarande som framtida.

Inom området fossilfri energianvändning behöver en omställning ske, där kommunens transporter, enligt klimatkartläggning av organisationen, står för den största andelen klimatpåverkande utsläpp.

Med anledning av det direkta och omfattande resultatet i det energieffektiviserande arbetet som genomförts bör insatser kontinuerligt fortlöpa givet utvecklingen i samhället där elektrifiering bedöms vara en nyckel i omställningsarbetet.

Näringsliv, organisationer och medborgare behöver dessutom göra mer miljö- och klimatomständigt kloka val avseende konsumtion, avfallshantering, återbruk, energiförbrukning och transporter.

Fler i arbete och ökad självförsörjning

Antalet arbetslösa i Nyköpings kommun har ökat med 7,5 procent och antalet öppet arbetslösa har ökat med 17,3 procent mellan juni 2024 och juni 2025. Dessa ökningsar är betydligt större jämfört med både riket och länet. Antalet personer som varit arbetslösa i mer än 24 månader minskade under lågkonjunktens början 2023 fram till mars 2025, men har nu ökat med 5,1 procent vid en jämförelse mellan juni 2024 och juni 2025. Antalet lediga jobb hos Arbetsförmedlingen har minskat knappt 70 procent under samma period vilket tyder på ett mycket svagt läge för arbetsmarknaden sommaren 2025 i kommunen. Det är svårt att identifiera tydliga orsaker bakom den negativa utvecklingen och det är viktigt att analysen fortsätter tillsammans med Arbetsförmedlingen och andra aktörer.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har också ökat, men trots den stigande arbetslösheten är det färre hushåll som behöver bistånd på grund av just arbetslöshet. Detta kan delvis förklaras av kommunens samarbete med Arbetsförmedlingen och insatser via Jobbtorg som har gett positiva resultat. Samtidigt har det försämrade arbetsmarknadsläget gjort det svårare för Jobbtorg att ordna arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser, vilket i sin tur påverkar deltagarnas möjligheter till fortsatt anställning. Under första halvåret 2025 ökade utbetalt ekonomiskt bistånd med 8,6 procent eller drygt 0,6 mkr i månaden och kostnaden kommer förmodligen öka ännu mer andra halvåret 2025. Ökningstakten är större i Nyköping jämfört med länet och riket.

Jobbtorg har avtal med flera arbetsintegrerade sociala företag om arbetsträningsplatser, och antalet deltagare i dessa ökar. En förklaring till detta är att många personer som söker ekonomiskt bistånd har arbetshinder och behöver arbetsinriktad rehabilitering.

Minskad segregation och utanförskap

Sverige står inför betydande integrationsutmaningar, vilket bland annat märks i de stora skillnaderna i arbetslöshet mellan inrikes- och utrikes födda. Arbetslöshetsprognosen för 2025 har höjts, men enligt Finansdepartementet förväntas den sjunka för 2026 och 2027 i takt med ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet.

Liknande utmaningar finns också i Nyköpings kommun, där arbetslösheten bland utrikes födda är ungefär fyra gånger högre jämfört med inrikes födda, även om trenden är nedåtgående. Dessa skillnader speglar ojämlika socioekonomiska och sociodemografiska förutsättningar i befolkningen, vilket utgör en utmaning för ett socialt hållbart samhälle.

Nyköpings kommun stärker nu sitt integrationsarbete genom ett samlat grepp för att stödja alla medborgares lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Genom ökad samverkan ska arbetet främja en effektiv och ändamålsenlig integration där alla, oavsett bakgrund, får goda förutsättningar att delta fullt ut i samhällslivet och nå sin fulla potential. För att uppnå detta är det avgörande att ta vara på alla medborgares kompetens, kreativitet och arbetskraft, med särskilt fokus på att fler lär sig och utvecklas i det svenska språket, samt kommer i arbete och egenförsörjning.

Stärkt kunskapsfokus och studiero i skolan

Enligt statistik från Kolada var 82,8 procent av eleverna i årskurs 9 i Nyköpings kommun behöriga att söka ett yrkesprogram på gymnasiet under 2024, vilket ligger i nivå med riket. 71,4 procent av eleverna i kommunen hade betyg i alla ämnen. I den kommunala grundskolan uppnådde 55 procent av eleverna fullständiga betyg, medan motsvarande andel i de fristående skolorna var 82,3 procent.

Även om det finns utmaningar kopplade till att stärka elevernas kunskapsinhämtning, har behörigheten till yrkesprogrammen ökat under de senaste åren. En viktig faktor som påverkar skolresultaten är hög skolfrånvaro. Närvaroteamet fortsätter därför sitt arbete med att öka elevernas närvaro i skolan.

Genom implementering och fortsatt arbete med skolutvecklingsplanen ska dessa utmaningar mötas. Planen beskriver olika fokusområden som verksamheterna inom hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium, ska arbeta med. Målet är att skapa en likvärdig skola där alla barn och elever i Nyköpings kommun ges förutsättningar att nå goda resultat.

Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning

Antalet personer i behov av välfärdstjänster fortsätter att öka snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Detta ökar konkurrensen om arbetskraften och understryker behovet av att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Att bygga en tillitsbaserad kultur, där chefer och medarbetare får stöd, tas tillvara, trivs och ges möjlighet att prestera, är en grundpelare i vår styrmodell och avgörande för att lyckas med vårt gemensamma uppdrag.

För att möta framtidens behov krävs ett mer systematiskt arbete med kompetensförsörjning. Vi behöver identifiera vad som krävs för att säkra tillgången till kompetens på både kort och lång sikt, omsätta detta i konkreta åtgärder samt genomföra och följa upp arbetet. Detta arbete måste bedrivas både kommungemensamt och inom varje division, anpassat efter respektive verksamhetsspecifika utmaningar och förutsättningar. Insatser för att effektivisera arbetet, ta tillvara utvecklade arbetssätt och använda ny teknik, exempelvis digitala verktyg, är hittills inte tillräckliga. I en omvärld som förändras i snabb takt ställs höga krav på vår förmåga att kompetensutvecklas och ställa om. Vi behöver även bredda våra rekryteringsvägar och arbeta för att fler av dem som står utanför arbetsmarknaden matchas mot våra kompetensbehov.

En god arbetsmiljö måste fortsatt vara en kommungemensam prioritering. Vi behöver även förstärka arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering. Trots att sjuktalen generellt rör sig i rätt riktning är nivåerna fortsatt för höga inom flera divisioner. Under kommande år prioriteras ett särskilt fokus på chefernas arbetsförutsättningar. Genom olika insatser, bland annat en kommungemensam ledarutveckling, ska chefernas roll stärkas och deras möjlighet att leda verksamheten förbättras.

En effektivare organisation

Effektivitet är för kommunen förhållandet mellan resurser/ekonomi och vad vi får för pengarna i form av kvalitet och volym, för att på bästa sätt möta behoven hos de vi finns till för. En mer effektiv organisation bidrar till att bättre hantera kommunens utmaningar inom ekonomi och välfärd. För att öka effektiviteten krävs utvecklingsinsatser, digitalisering samt ett kontinuerligt kvalitetsarbete med löpande utvärderingar, uppföljning och förbättringar.

Digitaliseringen spelar en avgörande roll, särskilt med en växande befolkning och ökade behov av välfärdstjänster som äldreomsorg och utbildning. För Nyköpings del innebär

detta exempelvis utveckling av digitala hjälpmedel inom äldreomsorgen och effektivisering av kommunens arbetsprocesser.

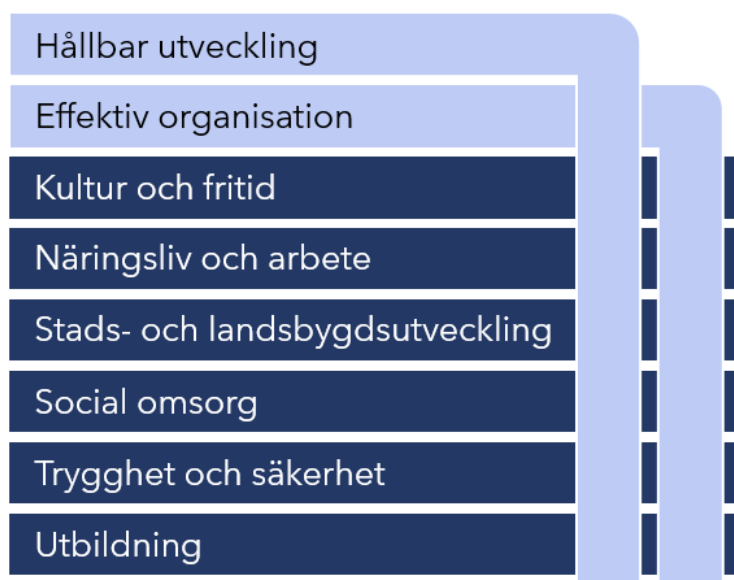
Samhällets förväntningar på kommunens digitala service och tjänster är i dagsläget inte tillräckligt mötta och därför behöver både tillgänglighet och bemötande förbättras. Kommunens arbetssätt behöver fortsätta utvecklas, bland annat genom initiativ som Fokus Nöjd Kund och etablering av en gemensam kundservice.

Målområden

Kommunfullmäktiges mål är inordnade under målområden med utgångspunkt från att grundverksamheten ska vara i fokus, i enlighet med beslutad styrmodell för Nyköpings kommun. Målområdena är hållbara över tid och innebär inriktningar för nämnder och verksamheter. Under målområdena finns inriktningar och fokus på kort och lång sikt, samt kommunfullmäktiges mål och uppdrag som omsätts av nämnderna i överenskommelser mellan nämnd och division och i verksamhetsplaner för genomförande.

Nyköping har åtta målområden som:

- Tydliggör vad vi arbetar med och gör planering och redovisning mer lättbegripligt.
- Skapar en hållbar struktur över tid.
- Lyfter fram övergripande områden och uppmuntrar verksamhetsövergripande samarbete.

Figur 2: Nyköpings målområden.

Inom målområdena hållbar utveckling och effektiv organisation har kommunstyrelsen som saknämnd ett särskilt ansvar som sammanhållande. För att säkerställa att inriktningar, mål och uppdrag under dessa målområden genomsyrar kommunens verksamhet, ansvarar samtliga nämnder och verksamheter för att omhänderta och inarbeta detta i överenskommelser om verksamhet och verksamhetsplaner för genomförande.

För målområdena i övrigt utgår de från kommunens grundverksamheter, och även om dessa vid en första anblick kan tyckas i huvudsak omfatta en eller ett fåtal nämnder och verksamheter så krävs ofta ett brett och nämnds- och verksamhetsöverskridande samarbete för att nå önskade resultat.

Alla nämnder ska beakta alla målområden och för ingående mål, bedöma om och i så fall hur målen kan omsättas inom nämndens ansvarsområde. Samarbetet inom organisationen och med andra aktörer skall stärkas för att möta den inriktning som finns för respektive målområde.

Målområde Hållbar utveckling

Arbete för hållbar utveckling ska genomsyra kommunens styrning, ledning och verksamhet för att i samverkan leda till att målen enligt Agenda 2030 uppfylls. Målområde hållbar utveckling delas in i social-, ekologisk- och ekonomisk hållbarhet.

Social hållbarhet

I Nyköpings kommun skapar vi förutsättningar för att alla människor ska kunna leva ett gott och tryggt liv med god hälsa, utan orättfärdiga sociala, hälsomässiga eller ekonomiska skillnader. Genom verksamhetsövergripande samverkan främjar vi människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till vår gemensamma samhällsutveckling. Vi tar ansvar för kommande generationer med fokus på barn och ungas villkor idag för att säkerställa deras förutsättningar också i framtiden. Barn och unga får i högre grad tidiga och förebyggande insatser och det kommunövergripande arbetet med att främja hälsan i befolkningen, med särskilt fokus på barn och unga, är starkt

Därtill riktas arbetet till att skapa ett samhälle som är tryggt, säkert och inkluderande där invånarna känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen, har tillit till varandra och till samhällets institutioner. Med gemensamma insatser påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap. Vi utvecklar kommunens gemensamma förmåga att förebygga och förhindra brott och kriminalitet för ett tryggare Nyköping.

I fokus mandatperioden 2022-2026

- Nyköping ska vara en kommun präglad av trygghet och med en kvalitativ och stark välfärd där fler får chansen att försörja sig och leva på en egen lön.
- Minskad segregation och utanförskap.
- Möjlighet till ett rikt kultur- och fritidsliv i hela kommunen och för alla.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Nyköpings kommun ska vara tryggt, jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för god hälsa och livskvalitet (KS, KFN)	• Hälsan i befolkningen ska förbättras, och skillnader i ohälsa minska. Barn och unga ska ges ökade möjligheter till en rörelserik vardag (KS, KFN) • Situationen för socioekonomiskt utsatta barn ska förbättras med fokus på att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer (KS, KFN) • Andel i arbetsför ålder som är i sysselsättning ska öka, med särskilt fokus på utrikesfödda (KS)	<i>Kolada:</i> • Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) • Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%) • Förvärvsarbetande eller studerande skyddsbehövande eller studerande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
	Nyköping ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Andel i befolkningen som känner sig trygg ska öka (KS)	- Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) - Anmällda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, närstående genom parrelation med offret i kommunen, antal /100 000 inv - Övrig statistik: 4-åringar med övervikt/obesitas, andel (%)

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Implementera handlingsplan Mäns våld mot kvinnor (KS)	2026-2027	Minskad våldsutsatthet med målet att våldet inte alls ska ske.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Ekologisk hållbarhet

Vi minskar vår klimatpåverkan och verkar för förnybara och hållbara energikällor och material. Vi värnar den biologiska mångfalden för att bevara och stärka de ekosystemtjänster vi är beroende av. Vatten av god kvalitet värderas som en begränsad resurs. Nyköpings kommun verkar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi samt hållbar konsumtion och produktion.

De områden där kommunen har störst rådighet och möjlighet att påverka effektivt hållbarhetsarbete, såväl internt som externt, prioriteras.

Kommunens inköp och upphandlingar präglas av kloka val, exempelvis hållbara livsmedel, transporter och energianvändning. Vi främjar hållbara lösningar där kommunorganisationen, näringslivet och medborgare gör kloka val. Vi verkar för ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Genom förebyggande insatser har vi ett klimatrobest Nyköping som kan stå emot klimatförändringar med till exempel stigande havsnivåer, ökad risk för skyfall och torka.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköping ska gå före i klimatomställningen. Det miljöstrategiska arbetet ska stärkas och kommunens samverkan med näringsliv, föreningsliv och invånare för en snabbare klimatomställning ska utökas.

Den kommunala organisationen ska vara beredd att prova nya lösningar och gå före i den gröna omställningen och i samarbete med näringslivet på bästa sätt möjliggöra för företagare att ställa om och bidra till att stärka klimatnyttan i Nyköping. Den miljö- och klimatpolitik som majoriteten driver baseras på effektiva och mätbara åtgärder.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Nyköpings kommun ska ligga i framkant i den gröna omställningen för hållbar utveckling. Genom att öka takten i klimatomställningen ska Nyköpings kommun vara klimatneutralt 2030 (KS, MSN)	- Energiförbrukningen i organisationens byggnader ska minska - Kommunalt avfall ska minska och materialåtervinningen ska öka - Andel kommunala fordon med fossilfria bränslen ska öka till minst 95%	<i>Kolada:</i> - Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare - Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning inkl biologisk behandling, andel (%) - Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen <i>Övrig statistik:</i> - Elförbrukning i - egenägda byggnader, exkl.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
		värmepump per m2 (kWh/ m2) - Förbrukning förnybara drivmedel i kommun-organisationen, andel (%) - Företag och organisationer i samverkan inom ram för klimatarbete, antal

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Ekonomisk hållbarhet

Samhällsutvecklingen med ekonomiska mått växer inte på bekostnad av det sociala- eller ekologiska kapitalet. Ekonomi och tillväxt är en motor för att nå mål för hållbar utveckling – lokalt, regionalt, nationellt och globalt.

Det innebär att vi ställer om för en hållbar ekonomi i balans och hållbar tillväxt. Vi skapar förutsättningar för ett livskraftigt och hållbart näringsliv och besöksnäring där kommunen bidrar till en god kompetensförsörjning. Vi möjliggör arbetsmarknadsanställningar och samverkar med näringslivet för att hitta platser för anställningar med stöd och praktik. Vi har verksamhetsmark för om- och nyetableringar för att främja tillväxt i Nyköping.

I kommunens verksamheter strävar vi efter hållbara inköp och upphandlingar som främjar miljömässiga och sociala resultat för hållbar utveckling.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Ett växande hållbart Nyköping där alla delar av kommunen tas tillvara och får växa med sin potential. Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande. Varje generation ska själv bära kostnaderna för den service som denne konsumerar och resultatet över tid ska vara positivt. Omfattningen av eskaleringar gällande medel utanför ordinarie budget för grunduppdraget ska minska.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Nyköpings ekonomiska drivkraft är att växa hållbart genom att göra kloka, affärsmässiga val och hållbara offentliga affärer för en stark välfärd och en grön och cirkulär samhällsutveckling. (KS)	• Utöka markportföljen i strategiskt viktiga områden • Besöksnäringens omsättning ökar jämfört med föregående år • Upphandlingar med hållbarhetskrav ska ligga i spannet 25-50% av totalen, andel • Leverantörstroheten ska öka till 95% och avtalstroheten ska öka • Kommunens totala genomförda upphandlingar ska generera ett NUI (Nöjd Upphandlingsindex) på minst 75 • Upphandlingar som innefattar transporter ska innehålla relevanta krav för att minska utsläpp (andel minimum 80 %) • Antal cirkulära initiativ och partnerskap som initieras	<i>Kolada:</i> • Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%) • Publika elbilsladdpunkter (antal) <i>Övrig statistik:</i> • Låneskuld per invånare, kr • Inköp genomförda mot avtalade leverantörer, andel (%) • Upphandlingar med hållbarhetskrav, andel (%) • Upphandlingar som innefattar transporter med krav för att

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
	eller stöds av kommunen ska öka • Antal publika elbilsladdpunkter ska öka	minska utsläpp, andel (%) • Nya cirkulära initiativ/partnerskap (antal per år)

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utred förbättringsåtgärder för att effektivisera och skapa hållbara resurs- och materialflöden (KS)	2026-2027	Mot bakgrund av kartläggning av resurs- och materialflöden identifiera områden i kommunen där resurseffektiviteten är begränsad och där åtgärder behöver vidtas för minskad klimatpåverkan och kostnadsbesparingar. Det kan exempelvis röra områden som ger upphov till mycket avfall eller där överkonsumtion sker. (tex. plast, textil, livsmedel, möbler, IT-utrustning, transporter, lokaler.) Uppdraget ska beakta möjlig samverkan med näringslivet.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Effektiv organisation

För att skapa bästa möjliga medborgarnytta, rätt kvalitet och god hushållning med resurser utifrån politiskt fattade beslut är en effektiv organisation en förutsättning. En organisation som fokuserar på nytta och kvalitet i allt som görs med dem vi finns till för i fokus.

Det är en organisation som är lärande där allas kompetens tas till vara och utvecklas i ett ständigt gemensamt förbättringsarbete och införande av arbetssätt som underlättar utförande av grunduppdragen. Det är en attraktiv arbetsgivare där var och en kan, får och vill bidra, utvecklas och trivas.

Vi har ett metodiskt sätt att utveckla och implementera kompetensförsörjning i organisationen

Takten på den digital transformationen ökar, med särskilt fokus på välfärdsteknik, utbildning och smart stad.

I fokus mandatperioden 2022-2026

- Styrmodell ska fortsätta utvecklas med stärkt resultatansvar och ökade krav på effektiviseringar i verksamheten.
- Ekonomisk ordning och reda ska råda i kommunens ekonomi.
- Kärnverksamheten ska prioriteras.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Tydlig politisk styrning leder till effektiv och kvalitativ verksamhet i vilken chefer och medarbetare har bra arbetsvillkor och möter de vi finns till för med hög kompetens (KS)	• Samtliga effektivitetsindex inom Utbildning och Social omsorg ska vara bättre än föregående år (Kolada) • Sjukfrånvaron ska vara lägre än: ○ 6% år 2026 ○ 5% år 2027 ○ 4% år 2028 • Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska vara högre än föregående år • Attraktiv arbetsgivar-index ska som lägst uppnå branschmedian	<i>Från Kolada:</i> Utbildning: • Effektivitetsindex förskola • Effektivitetsindex grundskola • Effektivitetsindex gymnasieskola Social omsorg: • Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet • Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd • Effektivitetsindex äldreomsorg • Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
		Övrig statistik: - Sjukfrånvaro totalt bland anställda kommun, % - Attraktiv arbetsgivar-index
Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda genom att all verksamhet bedrivs ändamålsenligt och effektivt (KS)	- Resultatet exklusive exploateringsresultatet i förhållande till skatter och generella statsbidrag ska vara minst 2,0 % för 2026 samt 3,2 % per år för åren 2027-2028 - Självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet ska vara minst 86 % - Nettokostnadsutveckling ska understiga nettointäktsutveckling	Övrig statistik: - Kommunens totala resultat före exploateringsresultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag - Nettokostnadsutvecklingen för kommunen - Självfinansieringsgrad av investeringar för skattekollektivet

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Ökat valdeltagande (KS)	2026	Valdeltagandet i kommunen behöver höjas, särskilt i de valdistrikt som har lägst deltagande i föregående val. Det interna arbetet behöver samtidigt stärkas och förtydligas.
Stärkt arbete för tillväxt (KS)	2026-2028	Nyköping har långsiktigt skapat förutsättningar för dagens attraktivitet och arbetet ska fortsätta. För att få underlag för hur det kan utvecklas ska förutsättningar utredas, med hänsyn tagen till den demografiska utvecklingen, för att ännu bättre än idag strategiskt ta till vara Nyköpings potential för tillväxt. Utredningen ska samla ihop, följa och föreslå utveckling av insatser ur ett brett kommunalt perspektiv. Nämndöverskridande arbete behövs, samtliga nämnder delaktiga. KS är sammanhållande.

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utveckla och inför en förbättrad upphandlings- och inköpsprocess (KS)	2026	I uppdraget ska ingå: • Utveckling av processen för upphandling och inköp, för att: ○ förebygga och motverka förekomsten av välfärdsbrottslighet ○ utifrån hållbarhetsanalyser implementera hållbarhetskrav, sociala och ekologiska ○ säkerställa samverkan med näringslivet ○ kvalitetssäkra affärsmässigheten i kommunens val • Utveckla ett arbetssätt för att ta fram, planera och resurssätta årsplaner för upphandling och inköp, samt löpande proaktivt kommunicera kommande behov till marknaden. • Utveckla ett arbetssätt för uppföljning/kontroll avseende utförd upphandling och inköp, samt resultaten av dessa. • Stärkt e-handel med syfte att förbättra avtalstroheten

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Kultur och fritid

Ett rikt, tillgängligt och varierat kultur- och fritidsliv ger människor upplevelser, kunskaper och sammanhang som bidrar till livskvalitet, såväl hälsofrämjande som socialt. Ett kultur- och fritidsliv som stärker möjligheterna för människor att bli delaktiga och aktiva i civilsamhället. Ett levande och aktuellt kulturarv som bevaras, tillgängliggörs och utvecklas. Konst och kultur ges en plats i det offentliga rummet för att skapa en attraktiv livsmiljö som ger en känsla av sammanhang och trygghet. Ett Nyköping som tillhandahåller hög tillgänglighet genom attraktiva lokalers och fritidsområdets fysiska beskaffenhet samt med god tillgång till information och ett gott bemötande.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro. Här blir du inspirerad, uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Möjlighet till ett rikare kultur- och fritidsliv i hela kommunen och för alla (KFN)	- Bättre poäng i mätningen Sveriges Friluftskommun - Naturvårdsverket, Sveriges Fritids- och Kulturchefsörening och Svenskt Friluftsliv jämfört med föregående år. - Ökat antal deltagartillfällen jämfört med föregående år i idrottsföreningar 7-20 år - Ökad/bibehållen Nöjdhet Kulturprogram (egen kundundersökning) jämfört med föregående år - Ökat deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter bland barn och unga med särskilt fokus på områden med socioekonomiska utmaningar	Kolada: - Deltagartillfällen idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Övrig statistik: - Sveriges Friluftskommun, poäng - Nöjdhet kulturprogram - Antal deltagartillfällen per område med socioekonomiska utmaningar (Boverkets definition)

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Kultur- och fritidsnämndens (KFN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Näringsliv och arbete

Nyköping präglas av en stark framtidstro och ett företagsvänligt klimat. Grunden för Nyköpings näringslivstillväxt är att det befintliga näringslivet har goda förutsättningar och är stolta ambassadörer. Nyköping arbetar proaktivt för att attrahera nya företag och investerare som vill satsa långsiktigt i kommunen vilket kompletterar befintligt utbud och stärker kommunens profil. Ett starkt lokalt näringsliv skapar förutsättning för en levande kommun dygnet runt och året om med en stadskärna och landsbygd som är full av liv.

Att Nyköpings kommuns invånare har arbete och egen försörjning och att företagen har arbetskraft är en grundförutsättning för en hållbar social- och ekonomisk utveckling. En nära samverkan mellan offentliga aktörer, näringslivet och den idéburna sektorn är en förutsättning för att både personer med behov av stöd och utveckling ska finna en plats på arbetsmarknaden och att företagen ska få sina behov av arbetskraft tillgodosedda.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Förbättrat företagsklimat för fler växande företag och fler arbetstillfällen. Fler i arbete och färre i behov av bidrag. Fler ska få chansen att försörja sig och leva på en egen lön.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Näringslivstillväxt ska skapas för ett självförsörjande och hållbart näringsliv (KS)	Öka antalet sysselsatta i det privata näringslivet i Nyköpings kommun. Nettot ska öka med 100 jobb per år.	Övrig statistik: Sysselsatta i privata näringslivet Nyköping, antal
Nyköping ska ha en dynamisk tillväxt med ett välkomnande näringslivsklimat och en serviceinriktad myndighetsutövning. Företagsklimatet ska stärkas genom att företag i kommunen har en god upplevelse av kontakten med kommunen (KS, MSN)	- Besöksnäringens omsättning ska öka jämfört med föregående år. - Antalet företag per 1000 invånare ska öka för varje år och kommunen ska vara starkast i länet. - Svenskt näringslivs attitydundersökning ska nå totalindex: 3,5 år 2026 3,8 år 2027 4,0 år 2028 - Totalindex på NKI/NUI ska öka till minst 80 år 2026 82 år 2027 85 år 2028	Kolada: - NKI Insikt totalindex Övrig statistik: - Svenskt näringslivs index

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Alla som kan jobba ska jobba. Fler kommer i egen försörjning och behovet av ekonomiskt bistånd minskar genom fokus på utbildning, språk och arbete. (KAN, SN)	Jämfört med tidigare år ska: - Fler komma i arbete med ökad självförsörjning som resultat - Utbildningsnivån hos kommunens invånare ska höjas - Långtidsarbetslösheten i kommunen ska minska	<i>Kolada:</i> - Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef. - Invånare, 25-64 år, med låg utbildningsnivå, andel (%) - Långtidsarbetslösa i befolkningen, 18-24 år, andel (%) - Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%)

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Förbereda och implementera en organisation och arbetssätt för att tillmötesgå aktivitetskrav inom försörjningsstödet (KAN, SN)	2026-2028	Ett aktivitetskrav för samtliga som söker försörjningsstöd träder i kraft 1 juli 2026 med syfte att bryta isolering och närma sig egen försörjning. Kommunerna görs då skyldiga att ställa krav och tillhandahålla aktiviteter. Aktiviteterna kommer behöva förläggas inom flertalet av kommunens verksamheter.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måloppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden (KAN), Socialnämnden (SN) och Kommunstyrelsens (KS) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Social omsorg

De sociala insatserna samt den omsorg och hälso- och sjukvård som kommunen erbjuder främjar medborgarnas trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällets gemenskap. Handläggning och verksamhet bedrivs rättssäkert och effektivt med individen i fokus samt i god samverkan med dem liksom andra myndigheter, ideella krafter och anhöriga. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Arbetsätt utvecklas bland annat genom digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra medborgare.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköping ska vara en kommun präglad av trygghet och med en kvalitativ och stark välfärd. Möta ökade krav på områden som "Nära vård", hälsofrämjande och förebyggande vård.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Inom omsorgen och vården får det ökande antalet äldre/brukarna sina behov tillgodosedda genom ett funktionsbevarande förhållningssätt och hög grad av digitalisering och med omställningen till Nära vård i fokus (VON)	- Användningen av mobila och digitala lösningar ska öka och användas resurs-effektivt och graden av digitalisering ska öka - Effektiv organisation och budget i balans	Övrig statistik: - Beslut som följts upp och som ligger i paritet med riktlinjerna, andel - Genomförandeplaner där brukare varit delaktiga, andel
Medborgare ska få stöd genom en socialtjänst som är förebyggande, lätt tillgänglig, jämställd och jämlik samt kunskapsbaserad (SN)	2026-2028: - Insatser utan behovsprövning ska nå fler av kommunens medborgare med behov av socialt stöd 2026: - Behovsbedömda öppenvårdsinsatser ska öka med syfte att placeringar utanför egna hemmet ska minska. 2027-2028: - Behovet av placeringar utanför det egna hemmet ska minska	Kolada: - Barn och unga 0-20 år med strukturerat öppenvårdsprogram, andel (%) - Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 inv - Vård dygn i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/inv 21-64 år

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Skapa förutsättningar för, samt bidra i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst (KS)	2025-2027	Implementera ny socialtjänstlag. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Vården, skolan, kultur- och fritidsverksamheter, samhällsbyggandsförvaltningar och civilsamhälle har viktiga roller i det förebyggande arbetet. För att få till en lyckad omställning behövs ett nämndöverskridande arbete. Berörda nämnder är SN, BUN, KFN, VON, KAN, MSN. KS är sammanhållande.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Vård- och omsorgsnämnden (VON), Socialnämnden (SN) och Nyköpings och Oxelösunds överförmyndarnämnd (NOÖN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Stads- och landsbygdsutveckling

Hela Nyköpings kommun har förutsättningar att växa hållbart. Utveckling av nya, attraktiva, funktionella och hållbara boendemiljöer kännetecknas av blandad bebyggelse av hög kvalitet med olika upplåtelseformer och mötesplatser för alla med en bra tillgång till parker, grönområden och natur. Gång-, cykel- och kollektivtrafik är ett enkelt och lockande val i Nyköpings livsmiljö. Medborgarna är nöjda med sin boendemiljö och har möjlighet att påverka både utveckling och skötsel av kommunens allmänna platser. Nyköping tillvaratar potentialen i stadskärnan som är en attraktiv, levande och trygg mötesplats med människan i fokus.

För att kunna växa balanserat över hela kommunen behöver förutsättningar såsom detaljplanerad mark för bostäder, verksamheter och samhällsfastigheter planeras och tillgängliggöras. Servicebehovet och näringslivets behov av expansion och omflyttning möjliggörs genom strategisk planering och aktiva markförvärv. VA-området är dimensionerat för en kommun i tillväxt.

Planläggning i kommunen görs utifrån beräknad efterfrågan och marknad. Förtätning, omvandling och utveckling av redan bebyggd mark är grundläggande principer för tätorters hållbara tillväxt. Det ger bra nyttjad infrastruktur och underlag för förbättrad kommersiell och kommunal service samt kollektivtrafikförsörjning och förutsättningar för socialt utsatta områden att utvecklas. Byggandet av Ostlänken påverkar Nyköpings tillväxt och bidrar till att göra kommunen till en mer integrerad del av Stockholm Mälardalen.

Stad och landsbygd kompletterar varandra och bidrar till att Nyköping är en attraktiv kommun. Utifrån kommunens landsbygdsstrategi och serviceplan utvecklas landsbygden och för en kommun i tillväxt behöver balans finnas mellan utvecklingen av stadskärnan och kringliggande delar av kommunen.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Ett växande fortsatt hållbart Nyköping där alla delar av kommunen tas tillvara och får växa med sin potential.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Nyköpings stadskärna ska vara attraktiv, levande och trygg (KS, MSN)	För varje år ska Nyköpings stadskärna attrahera fler besökare, och näringslivet ska ha en positiv utveckling	Övrig statistik: Fastighetsägarna, Cityindex
Nyköpings landsbygd ska vara attraktiv, levande och trygg (KS, MSN)	För varje år ska flyttnettot i översiktsplanens utpekade noder öka	Övrig statistik: Flyttnetto översiktsplanen, antal

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
En utvecklad stadskärna (KS, MSN)	2024-2026	Utred och tillvarata den potential Nyköpings stadskärna har som attraktionskraft och levande mötesplats med människan i fokus och stärk betydelsen av centrum som mötesplats i kommunens tätort. Ta fram en stadsutvecklingsplan för centrum i syfte att möjliggöra fler etableringar, utveckla stråken och göra stadskärnan mer attraktiv och levande.
Införande av avgiftsfri parkering till stöd för en levande stadskärna (KS, MSN)	2026	Uppdraget syftar till att underlätta i vardagen för medborgare och förbättra förutsättningarna för näringslivet. Uppdraget består av ett införande av avgiftsfri parkering en timma i Nyköpings stadskärna under en försöksperiod maj - december 2026. Uppdraget följs upp och utvärderas.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) och Kommunstyrelsens (KS) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Trygghet och säkerhet

Nyköping är och upplevs vara en trygg kommun med god förmåga att förebygga och hantera de risker som finns. Utsattheten minskar och tryggheten ökar. Kommunens arbete tillsammans med alla andra aktörer bygger på inkludering och skapar förutsättningar för fler att bidra till vår gemensamma trygghet. Vi har ett samhälle som är tryggt, säkert och inkluderande där invånarna känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen, har tillit till varandra och till samhällets institutioner.

Stärkta samarbeten med olika aktörer i samhället leder till ett tryggare Nyköping. Samverkan stärks inom ramen för bland annat Brottsförebyggande rådet och genom interna samarbeten där vi utvecklar kommunens gemensamma förmåga att förebygga och förhindra brott och kriminalitet för ett tryggare Nyköping.

Genom ett stärkt civilt försvar bidrar kommunen i arbetet för att uppfylla samhällets behov av stärkt totalförsvar och vår egen förmåga till uthållighet höjs genom bättre krishanteringsförmåga och kontinuitetsplaner inom alla verksamheter.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Tryggheten för de som bor, arbetar och vistas i kommunen ska vara god och utsattheten för oönskade händelser ska vara låg (KS)	- Konkret känsla av otrygghet lägre än 1,16 enligt Polisens trygghetsundersökning (hela Nyköping), för varje år bättre än föregående år - Positiv trend gällande antalet anmälda brott i jämförelse med genomförda insatser	<i>Kolada:</i> - Anmälda brott totalt, antal/100 000 inv. <i>Övrig statistik:</i> "Konkret känsla av otrygghet, Polisens trygghetsundersökning"

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utveckla en stärkt beredskap i kommunen för kris och krig (KS)	2025-2026	Erfarenheter av inträffade kriser och en ökad osäkerhet i omvärlden samt möjliga effekter av klimatförändringar talar för att kommunen behöver vara mer beredd för kris och krig. Arbeten som redan pågår inom informationssäkerhet, kontinuitetshantering, krisorganisation, förberedande arbete med krigsplacering och civil beredskap behöver utvecklas och stärkas. Ansvar behöver tydliggöras och förebyggande arbete stärkas och utvecklas som en del av kommunens uppdrag. För kommunens verksamheter och kommuninnevånarnas trygghet.
Trygghetspaketets satsningar (KS)	2026	Inom ramen för trygghetspaketets satsningar, genomför trygghetsskapande åtgärder för de som bor, arbetar och vistas i kommunen. Ett exempel är fler väktare i centrum.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Målområde Utbildning

Nyköping har Sveriges bästa skola 2030. Målbilden delas med alla elever, föräldrar, lärare och andra som är engagerade inom området utbildning. Nyköping är en plats där alla får möjlighet att utveckla sina talanger, intressen och drömmar. Nyköping är en plats där lärandet är roligt, meningsfullt och utmanande. Nyköping är en plats där alla känner sig trygga, respekterade och delaktiga.

Vi arbetar tillsammans och tar ansvar för vår gemensamma skola vilket gör att alla elever: når kunskapskraven och har goda förutsättningar för fortsatt studier och arbete, får en likvärdig utbildning av hög kvalitet oavsett bakgrund, förutsättningar och behov, får ett stöd anpassat efter individuella behov och förutsättningar, möter engagerade och kompetenta lärare som har goda arbetsvillkor och möjlighet till fortbildning, har tillgång till moderna och välutrustade lärmiljöer som främjar kreativitet, samarbete och digital kompetens, är en del av ett demokratiskt och hållbart samhälle där de lär sig om sina rättigheter och skyldigheter samt omvärlden.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Starkt kunskapsfokus och studiero i skolan. Nyköpings skolor ska utvecklas med stärkt kunskapsfokus och utökad valfrihet. En likvärdig skola förutsätter mer lika förutsättningar för aktörer.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2026-2028	Nyckeltal/indikator
Nyköping ska ha Sveriges bästa skola 2030 (BUN)	En tydlig positiv trend: • Utbildningsresultaten ska förbättras. • Andelen elever som trivs i skolan ska öka. • Andelen personal som trivs på sin arbetsplats ska öka. • Effektiv organisation och budget i balans	<i>Kolada</i> Övergripande nyckeltal/indikatorer -för alla elever: • Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) • Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%) -för kommunala skolor: • Effektivitetsindex förskola • Effektivitetsindex grundskola • Effektivitetsindex Gymnasieskola

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

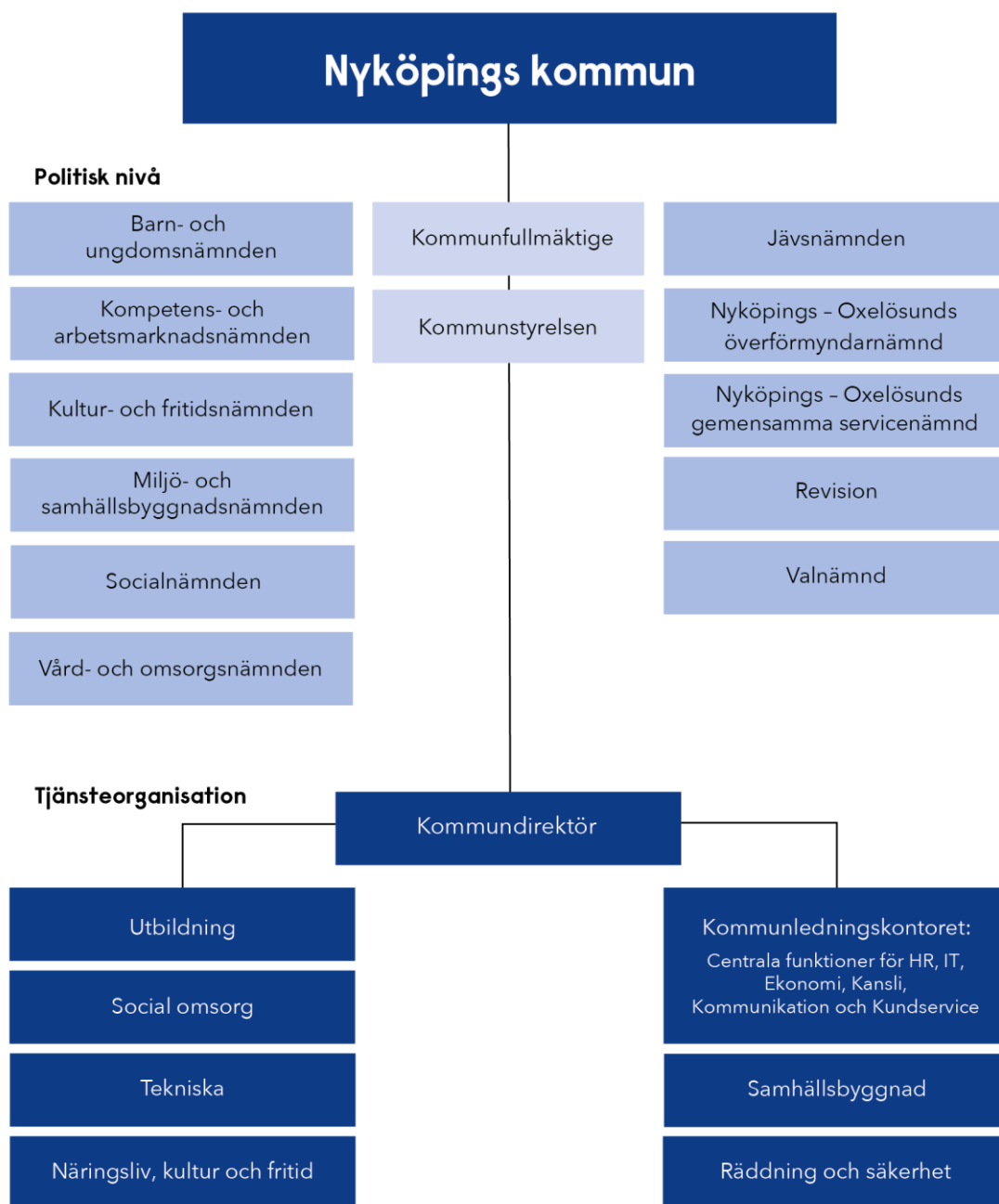
Inom detta målområde har Barn- och ungdomsnämnden (BUN) och Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden (KAN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun.

Så här styrs Nyköpings kommun

Nyköpings kommun är en politiskt styrd organisation där de förtroendevalda företrädar medborgarna och ansvarar för kommunens service och tjänster i syfte att skapa bästa möjliga livskvalitet för de som bor, verkar och vistas i Nyköping. Styrning och ledning ska stärka den demokratiska processen och utveckla en effektiv drift av verksamheter. I styrning och ledning svarar kommunen upp mot lagstiftning, nationella mål, politiska beslut och medborgarnas förväntningar på kommunens verksamheter.

Organisation

Schematisk bild över Nyköpings kommuns organisation.

Figur 3: Organisationsbild

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunkoncernens högsta beslutande organ med 61 ledamöter och 30 ersättare och utses vid allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktige ger genom kommunfullmäktiges budget förutsättningar, mål, uppdrag och ekonomiska ramar, för nämnderna och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige tillsätter bland annat kommunstyrelse och nämnder samt styrelser i de kommunala bolagen och beslutar om vilka uppdrag som nämnder och styrelser ska ha.

Kommunfullmäktige beslutar även om mål och riktlinjer för verksamheten samt om budget, skatt och andra principiellt viktiga områden.

Kommunfullmäktige styrs och regleras av fullmäktiges arbetsordning.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ett särskilt uppdrag från Kommunfullmäktige att leda, samordna och utöva uppsikt över kommunens nämnder, dess verksamheter och bolag. Kommunstyrelsen bereder de ärenden som beslutas av Kommunfullmäktige, där delårsrapport och årsredovisning ingår och är en återrapportering till kommunfullmäktige av kommunfullmäktiges budget.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att ansvara för personal, lokaler, utrustning och investeringar. Kommunstyrelsen är också ansvarig för övergripande arbetsgivarfrågor och kommunens förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande.

I tillägg till ovan agerar kommunstyrelsen som saknämnd, med ett särskilt sammanhållande ansvar över hållbar utveckling och effektiv organisation. Se föregående kapitel.

Nämnder och utskott

Nämndernas ansvarsområden framgår av de reglementen som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna har ansvar för att inom sina respektive uppdrag styra och följa upp för att säkerställa en effektiv verksamhet med god kvalitet inom ramen för reglementen och lagstiftning.

Nämnderna omhändertar styrning från kommunfullmäktiges budget i form av inriktningar, mål och uppdrag samt ekonomiska ramar. Av föregående kapitel framgår för målområdena vilken/vilka nämnder som har mål eller uppdrag inom respektive målområde. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan som nämnts ovan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. Samverkan kan behövas i planering, genomförande, uppföljning och rapportering. I kapitel nedan återfinns KF beslutade ekonomiska ramar per nämnd. Nämnderna formulerar också egna mål och uppdrag samt anger ramar för verksamhet som genomförs av kommunala och privata utförare.

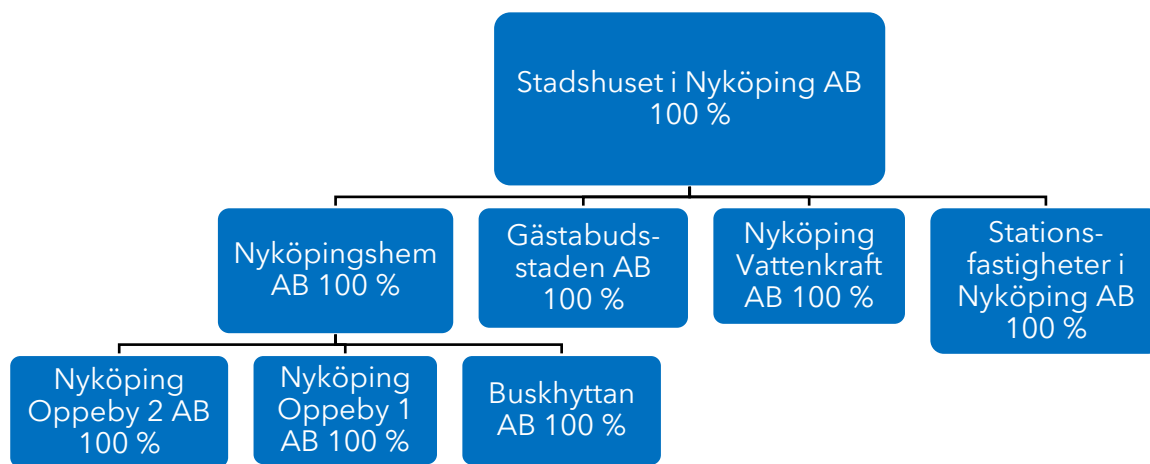
Nämnderna upprättar i samverkan med de kommunala verksamheterna överenskommelser där såväl styrning från kommunfullmäktiges budget som egna mål, uppdrag och ramar ingår. Samverkan behövs med andra nämnder i framtagande av överenskommelserna för att förenkla för verksamheternas genomförande.

Mål utgår från VAD som ska utföras/uppnås. HUR detta omsätts i praktiken hanteras av verksamheterna, oavsett om det är i kommunal eller privat verksamhet

Ett utskott bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden. Sammansättningen ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare.

Bolagsstyrelser

Bolagen i kommunkoncernen styrs ytterst av den av Kommunfullmäktige beslutade företagspolicyn och ägardirektiv (se mer om de kommunala bolagen i kapitel 6 Koncernstyrning).

Tjänsteorganisation

Tjänsteorganisationen är indelad i divisioner (motsvarande förvaltningar) som leds av divisionschefer med ansvar för ekonomi, verksamhet, organisation och utförande enheter.

Kommundirektören har det yttersta ansvaret för att leda tjänsteorganisationen och svarar under Kommunstyrelsen.

Ledningen samordnas av Kommunledningsgruppen, (KLG), bestående av högre chefer med kommundirektören som ordförande.

Nyköpings styrmodell

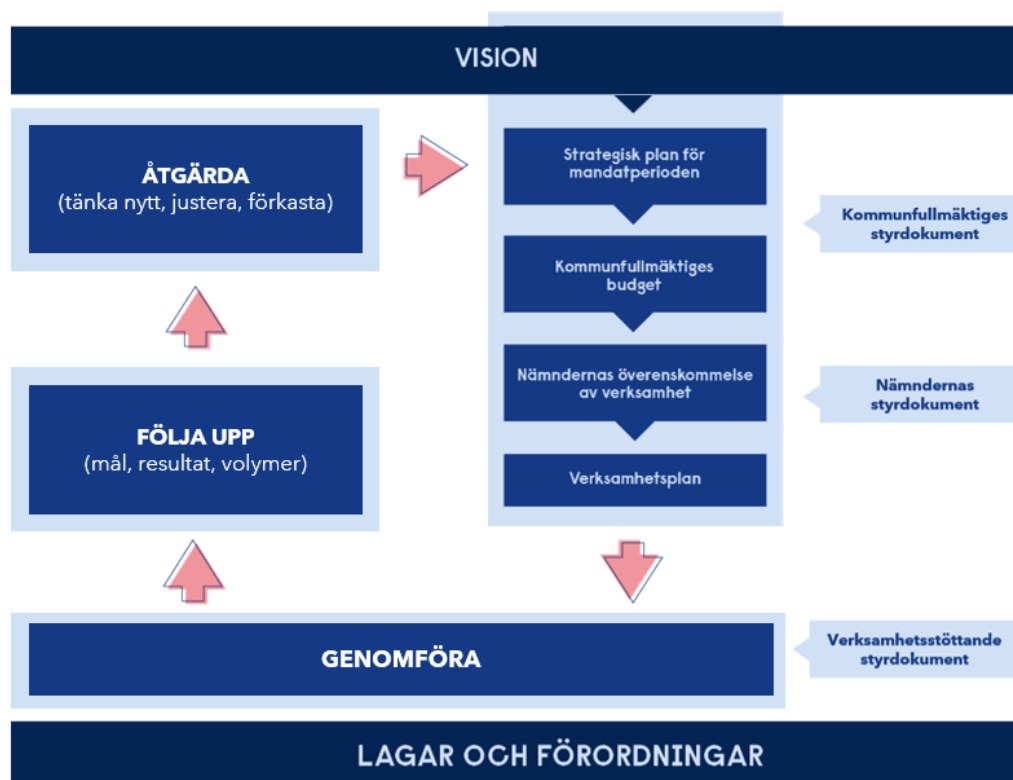
För att förbättra förutsättningarna för genomförande av politiska beslut har kommunfullmäktige fattat beslut om en styrmodell (KK19/177). Denna ligger till grund för verksamhetsstyrningen i kommunen och utvecklas över tid.

Nyköpings modell för styrning och ledning skapar förutsättningar för vår strävan att ständigt utvecklas, skapa nytt, visa tillit, säkerställa att vi gör rätt saker och att skapa förutsättningar för ett starkt förtroende för Nyköpings kommun.

Figur 4: En övergripande bild av styrmodellens olika delar.

I centrum för styrmodellen finns en styrkedja som skapar förutsättningar för effektiv planering, genomförande, uppföljning och att åtgärder genomförs.

Figur 5: Styrkedjan

Planerings- och uppföljningsprocessen

Planerings- och uppföljningsprocessen utgår från Nyköpings styrmodell. Processen innehåller verksamhetsstyrning och ekonomistyrning med planering och uppföljning av mål, uppdrag och nyckeltal samt ekonomiska ramar enligt kommunfullmäktiges budget och överenskommelser.

Planeringsprocessen inleds med en gemensam budget-kickoff där kommunalråd, nämnder och verksamheter ges en gemensam bild av kommunens resultat och utveckling, utmaningar och förutsättningar samt önskemål och behov av utveckling.

Underlag från budget-kickoffen utgör sedan grund för fortsatt planeringsarbete. Nämnder och verksamheter bidrar med inspel kring ekonomiska förutsättningar, inriktningar, mål och uppdrag och politikerna tar sedan ställning kring prioriteringar och ekonomiska ramar. Årets planeringsprocess leder fram till framtagning och beslut av kommunfullmäktiges budget samt av framtagning och beslut av nämndernas överenskommelser med verksamheterna för det kommande året.

I praktiken i stödverktyget för verksamhetsplan och ekonomi (Hypergene), delas under hösten från kommunfullmäktigenivån styrningar från KF budget till nämnd. Nämnd konkretiserar och kompletterar med egna mål och uppdrag med syfte att avspejla överenskommelse med verksamhet och delar till verksamheterna för detaljering och genomförande. Nyckeltal används som indikatorer på måluppfyllelse i Hypergene samt för att följa upp grunduppdragets utveckling över tid. Varje nämnd och division detaljplanerar i Hypergene de ekonomiska ramarna i en driftsbudget och i förekommande fall investeringsbudget.

I uppföljningsprocessen för delårs- och helårsuppföljning följer kommunstyrelsen upp kommunfullmäktiges budget samlat vad gäller ekonomi och verksamhet för nämnd och division. Det bereds genom att nämnder, divisioner och centrala ekonomifunktionen som sammanhållande, i Hypergene analyserar och kommenterar ekonomiskt utfall, mål och uppdrag i jämförelse med plan, budget och prognos. Kommunens lagstadgade uppföljning och rapportering sammanställs sedan av centrala ekonomifunktionen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i form av en delårsrapport för perioden januari-augusti och en årsredovisning för perioden januari-december.

En förenklad våruppföljning av mål och uppdrag genomförs också för perioden januari-april och läggs fram som informationsärendet för KS samlat med ekonomiuppföljningen.

Ekonomi

Budgetramar

Mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Barn och ungdomsnämnden	-1 647,6	-1 644,4	-1 700,2	-1 734,2	-1 786,3
Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden	-103,4	-109,6	-111,7	-113,9	-118,3
Kultur- och fritidsnämnden	-138,0	-145,1	-147,8	-150,8	-156,8
Vård- och omsorgsnämnden	-1 300,0	-1 371,50	-1 443,2	-1 475,1	-1 523,1
Social nämnden	-286,7	-300,1	-315,7	-323,0	-334,3
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden – skatt	-152,6	-151,9	-141,1	-143,9	-148,5
Överförmyndarnämnden	-6,8	-7,8	-8,0	-8,2	-9,3
Kommunstyrelsen	-554,6	-612,5	-671,4	-688,6	-710,5
Kommunfullmäktige	-6,6	-6,9	-7	-7,1	-7,3
Övriga nämnder ²	-4,0	-2,6	-4,6	-2,7	-4,8
Summa nämnder	-4 200,1	-4 352,4	-4 550,7	-4 647,5	-4 799,2
Samhällsbyggnad ³	-13,2	29,0	30,4	101,6	109,5
Övriga divisioner	-86,5	0	0	0	0
Summa divisioner	-90,9	29	30,4	101,6	109,5
Skatteintäkter	3 112,7	3 263,0	3 355,9	3 501,6	3 660,9
Generella statsbidrag	1 206,7	1 251,9	1 300,3	1 331,4	1 337,9
Finansnetto	-41,2	-76,9	-74,8	-93,7	-101,9
Övrigt finans	55,5	36,3	62,4	62,8	62,2
Summa finansiering	4 333,7	4 474,3	4 643,8	4 802,1	4 959,1
Redovisat resultat	47,0	150,9	123,5	256,3	269,5

² Kolumn Budget 2026 för övriga nämnder avser Revisionsnämnd 2,2 mnkr, Jävsnämnd 0,1 mnkr, Servicenämnd 0,1 mnkr samt Valnämnd 2,2 mnkr

³ Samhällsbyggnads resultatkrav i budget motsvarar exploateringsverksamhetens resultat

Finansiell analys

	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader, mnkr ¹	-4 193	-4 344	-4 488	-4 585	-4 737
Nettokostnadsutveckling ¹	4,0%	3,6%	3,3%	2,1%	3,3%
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	4 324	4 498	4 656	4 833	4 999
Utveckling av skatter och bidrag	2,9%	4,0%	3,5%	3,8%	3,4%
Redovisat resultat, mnkr	47	69	124	256	269
Redovisat resultat exklusive exploateringsresultat, mnkr	82	84	93	155	160
Resultat ¹ /skatteintäkter och generella statsbidrag	1,9%	1,9%	2,0%	3,2%	3,2%
Soliditet enligt balansräkning	29,1%	27,8%	27,8%	28,8%	30,6%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	14,2%	14,5%	16,0%	18,4%	21,2%
Nettoinvesteringar, mnkr	402	862	572	709	666
Självfinansieringsgrad alla investeringar	66,6%	33,0%	61,6%	69,6%	77,7%
Självfinansieringsgrad skattekollektivet ¹	81,3%	47,9%	86,0%	86,0%	86,0%
Nettoinvesteringar/invånare, kr	6 882	14 710	9 730	12 035	11 289
Nettoinvesteringar/Skatter och bidrag	9,3%	19,2%	12,3%	14,7%	13,3%
Nettoskuld ² kommunen, kr/invånare	89 561	97 180	101 180	106 336	107 121
Befolkningsökning, antal	144	227	225	136	57
Befolkningsökning	0,2%	0,4%	0,4%	0,2%	0,1%

¹Exklusive exploateringsresultat

²Nettoskuld = avsättningar, skulder, pensionsförpliktelser minskad med 85 % av kortfristiga placeringar.

Analys av ekonomin

Sammanfattning

Nyköpings kommun budgeterar för ett resultat på +124 mnkr år 2026. Bortser man från resultatet för exploateringsverksamheten blir resultatet +93 mnkr vilket motsvarar 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag. Utvecklingen av skatter och bidrag budgeteras till 3,5 procent år 2026 vilket är högre än nettokostnadsutvecklingen (exklusive exploateringsresultatet) som för 2026 budgeteras till 3,3 procent.

Utifrån satta finansiella mål ges utrymme för nettoinvesteringar med i snitt 600 mnkr per år mellan åren 2026-2030. Det är ca 200 mnkr mer per år jämfört med snittinvesteringarna de senaste fem åren. Investeringsutrymmet i förhållande till beräknade skatter och generella statsbidrag beräknas i snitt under samma period bli cirka 12 procent, att jämföra med dryga 10 procent de senaste fem åren.

Det framräknade utrymmet ger en självfinansieringsgrad inom skattekollektivet med 86 procent men innebär att skulderna kommer att öka och därmed räntekostnaderna. Kostnad för räntor på upptagna lån budgeteras till 83 mnkr 2026, att jämföra med utfallet för 2024 som var 67 mnkr. En ökning med 16 mnkr.

Väsentliga förändringar i nämndernas budgetramar

De ekonomiska utsikterna inför 2026 är osäkra men ser något ljusare ut än de två senaste åren. Skatteunderlagstillväxten och antalet arbetade timmar beräknas att öka under 2026 och inflationen förväntas inte påverka inte kommunens ekonomi i samma utsträckning som åren innan. Nämndernas budgetram 2026 ökar med cirka 189 mnkr jämfört med ramen 2025. Alla nämnder har fått kompensation för löneökning med 3,0 procent, övrig inflation med 1,9 procent samt kompensation för hyreshöjningar. Kompensationen för löneökningar och övrig inflation uppgår tillsammans till cirka 95 mnkr.

De största ökningarna syns hos Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden. De främsta orsakerna till de ökade ramarna beskrivs kortfattat nedan.

Barn- och ungdomsnämnden

Nämnden kompenseras för löneökningar och inflationsuppräkning med cirka 37 mnkr. Utöver det får nämnden ett tillskott för privata utförare på cirka 14 mnkr. Volymerna förväntas minska ytterligare, särskilt inom förskolan. Nämnden får även ökade anslag för anpassad grundskola och insatser utifrån framtagna skolutvecklingsplan.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ram ökas med cirka 59 mnkr varav cirka 19 mnkr ska kompensera för löneökning, inflationsuppräkning samt hyresförändringar. I kommunstyrelsens ramökning ligger en kompensation på cirka 15 mnkr för förväntade ökade kapitaltjänstkostnader, som alla verksamheter som färdigställer sina planerade investeringar kan ta del av. I budgeten ligger också diverse potter riktade till alla verksamheter. Vissa potter har ökat i budget 2026 och några är helt nya politiska satsningar. Exempel på nya potter är medel för trygghetsskapande åtgärder inom ramen för trygghetspaketet så som väktare i centrum, samt för social hållbarhet inriktad mot tidiga förebyggande insatser. Dessutom är medel för digitalisering och klimatåtgärder ökade jämfört med budget 2025.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden får år 2026 en utökad budgetram med nästan 72 mnkr. Det innebär en extra satsning på 36 mnkr utöver kompensation för löneökning, inflation och hyresförändringar som tillsammans utgör 36 mnkr.

Socialnämnden

Socialnämnden får en ökad ram med knappt 16 mnkr, vilket motsvarar cirka 5 procent. Verksamheten har haft stora prisökningar för externa placeringar och en satsning görs också för insatser vad gäller att implementera nya socialtjänstlagen.

Skatteintäkter och befolkningstillväxt

Ökningen av skatter och bidrag mellan 2025 och 2026 bedöms bli cirka 3,5 procent. Följande år bedöms ökningen bli något lägre.

Befolkningstillväxten bedöms ligga på cirka 0,4 procent under 2026 och 0,2 procent under planperioden, vilket är lägre än tidigare år.

Årets resultat

Kommuner behöver enligt kommunallagen redovisa ett positivt resultat varje år. Om så inte blir fallet behöver underskottet återställas inom 3 år enligt lagen om god ekonomisk hushållning. Förutom att kommunen inom en treårsperiod ska ha balans mellan sina kostnader och intäkter, det så kallade balanskravet, så behöver resultatet vara så pass stort att det över tid finansierar en normal investeringsvolym. Ett lagom stort resultat göra att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme i form av likviditet och soliditet behålls.

Resultat exklusive exploateringsresultat budgeteras till 93 mnkr för år 2026 och för de kommande åren höjs resultatnivån. Kommunen befinner sig i en investeringsintensiv period och för att inte öka lånen och räntekostnaderna alltför mycket är bedömningen att resultatnivån behöver höjas. Resultatet år 2026 motsvarar 2 procent av skatter och generella statsbidrag och övriga år 3,2 procent. De positiva resultaten från exploateringsförsäljningar kommer att användas till att finansiera investeringar inom exploateringsområden, men även till viss del övriga investeringar.

Känslighetsanalys

Budget är en plan för kommande kostnader och intäkter och innehåller alltid flera osäkerhetsfaktorer. Här nedan finns de största osäkerhetsfaktorerna samlade. Prognoser över kostnads- och intäktsutveckling som används som underlag för budgeten görs ofta långt innan budgetåret, och eventuella förändringar i ekonomisk utveckling globalt, nationellt och på lokalnivå påverkar direkt eller indirekt kommunens budget. Till exempel baseras prognosen över utveckling av skatteintäkter år 2026-2028 på SKR:s prognos från augusti 2025. Hur skatteintäkter utvecklas kommande åren är i sin tur beroende av antalet faktorer såsom konjunkturläget, befolkningsutvecklingen och läget på arbetsmarknaden.

Påverkansfaktorer	Mnkr
Nettokostnadsförändring 1%	+/- 45
Löneförändring 1%	+/- 28
Prisförändring 1% (Inflation)	+/- 15
Förändring ekonomiskt bistånd 10%	+/- 8
Förändring skatteintäkter och statsbidrag vid förändring av invånarantalet med 100 personer	+/- 8
Förändring skatter och generella bidrag 1%	+/- 47
Förändring av utdebitering 25 öre (Skatteintäkter)	+/- 39
Förändring av räntenivån 1 %-enhet	+/- 30

Budgeterad investeringsram

Stora investeringar innebär omfattande planering och synkronisering med både egna och externa aktörer. Framförhållning och god beredskap för ändrade förutsättningar ska vara ledord i processen. Det är viktigt att den ekonomiska planeringen är långsiktig så att dagens beslut om investeringar inte begränsar nödvändiga investeringar imorgon. Därför är investeringsramarna framtagna till och med år 2030 (två år utanför planperioden) för att ge förutsättningar för en mer långsiktig investeringsplan.

Den föreslagna investeringsramen för kommunen är främst framtagen utifrån det finansiella målet, att skattekollektivet under perioden ska finansiera 86 procent av investeringarna via resultat före avskrivningar. Investeringar inom exploateringsområden på egen mark ska finansieras till 100 procent av exploateringsintäkter. VA och Renhållningsverksamhetens självfinansieringsgrad är lägre beroende på att det inom avgiftskollektivet inte går att "spara" resultatet, men räntor och avskrivningar ska täckas av taxor och avgifter.

De angivna ramarna ger kommunen utrymme för investeringar med 3 mdkr (år 2026-2030) eller i snitt ca 600 mnkr per år, vilket är en betydligt högre nivå jämfört med faktiskt utfall de senaste fem åren som varit i snitt 400 mnkr per år. För VA och Renhållning ges ett utrymme att investera för 140 mnkr per år att jämföra med utfallet 50 mnkr i snitt de senaste fem åren.

De närmaste åren kommer investeringsvolymen vara stor beroende på färdigställande av flera stora projekt såsom nya Resecentrum, Hemgårdspassagen, Östra infarten och den nya grundskolan i Oppeby (årskurs F-6) med ny idrottshall och gräsplan. Även avgiftskollektiven står inför stora investeringar bland annat beroende på införandet av fastighetsnära insamling samt ny återvinningscentral då sluttäckning av Björshult kommer påbörjas under perioden. En ny spillvattenledning mellan Vrena och Oppeby projekteras och vid Brandholmens avloppsreningsverk kommer det investeras i lokaler för administrationen och vattenlaboratoriet. Samtidigt planeras nödvändiga åtgärder för kapacitetsökning i det centrala avloppsledningsnätet.

I prognosen för resultatet är exploateringsintäkter motsvarande 1 mdkr kronor inräknade, vilket bland annat ska finansiera investeringar inom exploateringsområden motsvarande cirka 280 mnkr.

Utöver de stora projekten är cirka 180 mnkr avsatt i snitt per år för planerat underhåll av lokaler, gator, VA-anläggningar samt utbyte av fordon, it-utrustning och andra inventarier.

Utöver det som nämnts finns ytterligare behov som sammantaget överstiger den satta ramen vilket innebär att ytterligare prioriteringar behöver göras innan en slutlig investeringsplan är framtagen.

Självfinansieringsgraden av investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent skulle innebära att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som genomförs under året. Det skulle innebära att kommunen inte behövde låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme skulle stärkas.

Inom Nyköpings kommun hanteras investeringar för både avgiftskollektiv och skattekollektiv, till skillnad mot andra kommuner där avgiftskollektiven ofta ligger i egna bolag. Avgiftskollektiven lyder under egen lagstiftning, vilket bland annat innebär att vinster inte får sparas men också att avgifterna kan höjas i takt med kostnaderna. Om en 100 procentig självfinansieringsgrad skulle eftersträvas i avgiftskollektiven innebär det en

för låg investeringsnivå. De nuvarande tillgångarna skulle inte kunna upprätthållas. Om man till det lägger en ökande befolkning, infrastruktursatsningar och att det inom VA-området i hela Sverige finns en stor underhållsskuld i form av ledningsförnyelse, så vore ett mål på 100 procent självfinansieringsgrad inte förenligt med god ekonomisk hushållning.

Investeringar inom skattekollektivet är sällan kopplade till ökade intäkter eller ekonomisk vinning utan utgörs ofta av någon form av nytta för kommuninvånarna. Detta innebär att omfattningen av investeringarna inte bör öka mer än vad kommunen själv kan finansiera, för att inte belasta kommande generationer. En självfinansieringsgrad inom kollektivet på minst 86 procent under perioden bedöms som en rimlig nivå för att kommunen ska ha en tillräckligt god investeringstakt för att möta demografiska förändringar men ändå en rimlig lånenivå för att inte försämra den långsiktiga finansiella styrkan.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas. Enligt god ekonomisk hushållning är målet att kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser inte får sjunka under nuvarande nivå som är 15 procent. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser beräknas under budget- och planperioden öka från 15 procent till 21 procent år 2028.

Långfristiga lån

Med hänsyn till budgeterat resultat och investeringar är det inte möjligt att amortera under budget- och planperioden. Kommunens lån beräknas i stället öka från cirka 3 mdkr i bokslutet 2024 till cirka 4,2 mdkr fram till och med 2028.

Kommunalskatt

År 2025 uppgår Nyköpings skattesats till 21,42. Skattesatsen har varit oförändrad sen 2004, bortsett från den skatteväxling med Region Sörmland som gjordes 2010 och 2019.

God ekonomisk hushållning och balanskrav

Nyköpings kommun fattar beslut om finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen genom beslut om KF budget.

Kommuner har sedan 1992 års kommunallag trädde i kraft, haft krav på sig att verksamheten bedrivs enligt god ekonomisk hushållning. Under år 2000 tillkom balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserv (RUR). Från och med räkenskapsåret 2024 har resultatreserv (RER) tillkommit och RUR ska avvecklas innan år 2033. Samtliga av dessa lagstiftningskrav ska följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Under vissa förutsättningar kan ett underskott i stället återställas genom att kommunen nyttjar medel från RUR eller från och med år 2025 RER. Syftet med RUR är att kunna reservera medel för att täcka underskott vid ett senare tillfälle när skatteunderlagsutvecklingen är svag. Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. Avsikten är således att inte skjuta upp långsiktigt nödvändiga beslut om en verksamhet eller ekonomin i stort är god, det vill säga inte hämma åtgärder som är viktiga ur effektivitetssynpunkt. RER är mer flexibelt, men reserven ska bidra till att uppnå en god ekonomisk hushållning. Med anledning av det nya

regelverket kring RUR och RER har kommunen under 2025 antagit en ny policy för God ekonomisk hushållning.

Sammanlagt har kommunen per bokslut 2024, 291 mnkr avsatt i RUR. I dagsläget bedöms inte dessa behöva användas under budget- och planperioden.

Koncernstyrning

Kommunfullmäktiges styrning av koncernen

Kommunallagen anger att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunägda företag eller kommunalförbund. Kommunfullmäktige beslutar i de principiella frågor som avses i kommunallag och den av kommunfullmäktige antagna företagspolicy och generella ägardirektiv. Specifika ägardirektiv fastställs av kommunfullmäktige genom huvudägarens eller moderbolagets initiativ.

Kommunfullmäktige fastställer dessutom bolagens bolagsordningar. Inom ramen för denna struktur sker samordning av bolagskoncernens verksamheter för att tillgodose huvudägarens ändamål med bolagen, vilket är att verka för kommuninvånarnas intresse. Specifika samordningsområden framgår av huvudägarens företagspolicy. Huvudägarens övergripande mål gäller för bolagskoncernen och följs upp regelbundet.

Bolagen

Nyköpings kommuns bolagskoncern - en del av kommunkoncernen

Nyköpings kommun har en bolagskoncern som leds av det helägda moderbolaget Stadshuset i Nyköping AB. Bolagskoncernen omfattar fyra helägda dotterbolag; Nyköpingshem AB, Gästabudsstaden AB, Stationsfastigheter i Nyköping AB (vilande) och Nyköping Vattenkraft AB.

Inom bolagskoncernen finns även tre dotterdotterbolag under Nyköpingshem AB: Nyköpingshem Oppeby 1 AB (vilande), Nyköpingshem Oppeby 2 AB (vilande) och Buskhyttan AB (vilande). Nyköpings kommun styr bolagskoncernen genom bolagsordningar och ägardirektiv.

Stadshuset i Nyköping AB

Stadshuset i Nyköping AB ska styra och verka för en gynnsam utveckling av de bolag som ingår i bolagskoncernen. Vidare ska bolaget främja tillväxt och attraktionskraft för inflyttning till kommunen. Bolagets ambition är en sund resultatutjämning inom koncernen och att skapa goda förutsättningar för dotterbolagen samt att ge avkastning till huvudägaren.

En mer utvecklad ägardialog mellan huvudägare och moderbolag kommer att utarbetas för att förtydliga styrningen. Parallellt pågår även en översyn av ägarstyrningen. Bolagisering av ytterligare verksamhet kan aktualiseras om det bedöms som intressant för bolagskoncernen i enlighet med ägardirektivet.

Nyköpingshem AB

Nyköpingshem ska främja bostadsförsörjningen i Nyköpings kommun och erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeflyttande. Bolaget ska också tillhandahålla ett varierat hyresrättsbestånd av god kvalitet, med en bredd i sitt utbud vilket ska attrahera allmänheten samt tillgodose dess behov över tid.

Med en fast förankring i ägardirektivens och affärsplanens intentioner visar uppföljning av budget 2025 på att planen följs. Fokus läggs på affärsmässighet och måluppfyllnad. Investeringstakten visar på en stark ambition med målsättning att utveckla fastighetsbeståndet och uppfylla ägardirektiv.

Bolaget arbetar med fyra fokusområden - kund, ekonomi, personal och samhälle. En väl avvägd balans mellan dessa fyra perspektiv är grunden för Nyköpingshems verksamhet. Affärsplanen är gjord utifrån mål satta inom respektive perspektiv. 2026 års budget läggs med strävan att uppfylla långsiktiga mål.

Nyköping Vattenkraft AB

Nyköpings Vattenkraft AB sköter driften av vattenkraftverken och tillhörande regleringsdammar i Nyköpingsån på uppdrag från Nyköpings kommun och producerar elkraft för försäljning till kommuninvånarna och andra.

Bolagets inköps- och tillika försäljningspris är rörligt och varierar per timme. Den prissättning som bolaget har till kund baserar sig på börsens elpris med självkostnadstillägg för balansansvar och effektreserv, elcertifikat, ursprungsgarantier och moms. Priset är transparent till bolagets kunder och går att följa varje månad på bolagets hemsida.

Bolagets produktion är beroende av vattenflödet i Nyköpingsån och är således beroende av väder och klimatförändringar. Prissättningen av den produktion som vattenkraftstationerna levererar är beroende av elbörsens pris. Bolaget är starkt beroende av och påverkat av omvärldsfaktorer i stort bortom bolagets kontroll.

Gästabudstaden AB

Gästabudstaden ska bygga, äga och förvalta ett öppet stadsnät för bredbandstjänster. Bolaget ska utveckla och leverera en effektiv, hållbar och robust digital infrastruktur för elektronisk kommunikation som möjliggör för olika marknadsaktörer att få tillgång till nät.

Bolaget erbjuder anslutning till ett fiberoptiskt nät, byggt och designat för att bära dagens och morgondagens digitala tjänster.

Bolaget ska inom ekonomiskt rimliga gränser söka tillgodose behovet av tillgång till bredbandskommunikation även i kommunens mindre orter och på landsbygden.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Utbyggnaden av stadsnätet i Nyköpings kommun

Regeringen har visionen, Ett helt uppkopplat Sverige 2025, eftersom det skapar förutsättningar för att bo och verka i hela landet, driva tillväxt och innovativ produktion. Nyköpings kommun har visionen om en hållbar tillväxt över tid i ett tryggt och växande Nyköping.

Gästabudsstaden bidrar till regeringens och kommunens vision genom att uppfylla bolagets vision Fiber till alla, vilket innebär att alla kommunmedborgare fullt ut kan dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Ett snabbt bredband kan bidra till att göra hela Nyköpings kommun tryggare och attraktivare att bosätta sig och verka i.

Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund, NOV

Nyköpings kommun och Oxelösunds kommun har gemensamt ett kommunalförbund, Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund, med ändamål att förse de båda kommunerna med dricksvatten. Förbundets syfte är att till låg kostnad och med hög säkerhet leverera dricksvatten av hög kvalitet till Nyköpings kommun och Oxelösunds kommun.

Samhällsutveckling

Nyköping växer och stora omfattande projekt som Ostlänken och resecentrum har stor inverkan på NOV:s anläggningar. Dricksvattenbranschen i Sverige har många gemensamma utmaningar, inte minst med personalförsörjning och rekrytering av korrekt kompetens. Förbundet deltar i flera olika nationella samarbeten, bland annat inom Svenskt Vatten, Sobona, Livsmedelsverket krisberedskapsgrupp VAKA och nätverket DRICKS. Förbundet arbetar för att vara klimatneutralt till 2028, och följer målen inom branschorganisationen Svenskt vatten.

Investeringar och ekonomi

Förbundet är i slutskedet av en förnyelseperiod, där hela vattenledningsnätet förnyas under en kort period. År 2025 genomförs förnyelse på sträckan Minninge-Kilaån samt Kilaån-Stavstuckbacken. I med denna investering är i princip hela huvudvattenledningsnätet utbytt.

Förbundet genomför omfattande investeringar för att förstärka redundansen och höja kapaciteten för Högåsens Vattenverk. På kort sikt främst i form av anläggande av en ny lågreservoar samt utökande av antalet infiltrationsdammar och grundvattenbrunnar. På mellanlång sikt driver förbundet ett intensivt arbete med att investera i ett nytt reningssteg med ozon/kol, vilket planeras färdigställas år 2026-2027.

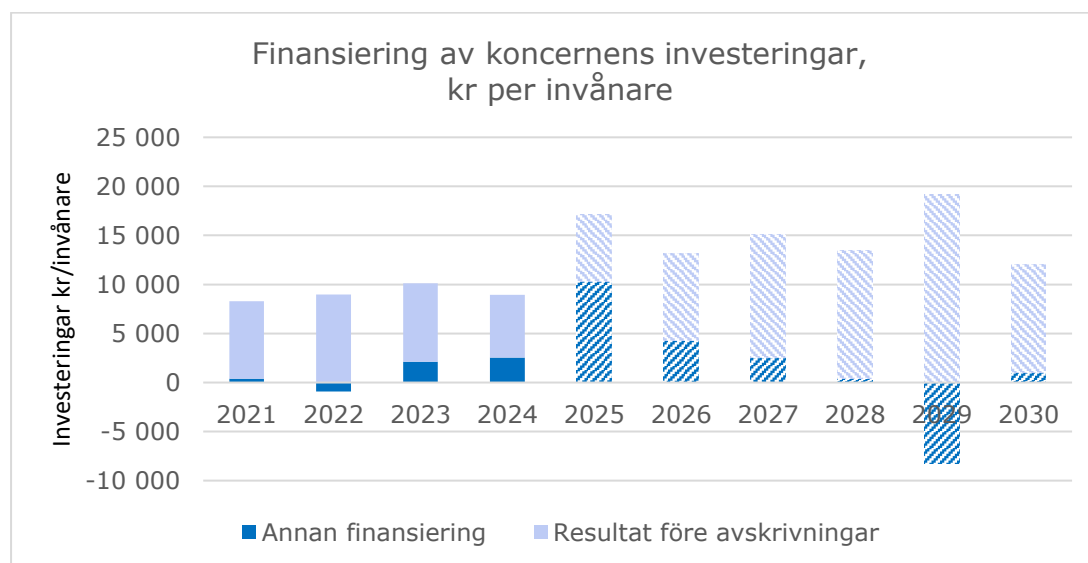
Den höga investeringstakten finansieras med ett visst upparbetat eget kapital de senaste åren samt genom belåning. Förbundets prognoser visar på ett behov av att höja vattentaxan inom budget- och planperioden.

Finansiell plan koncernen

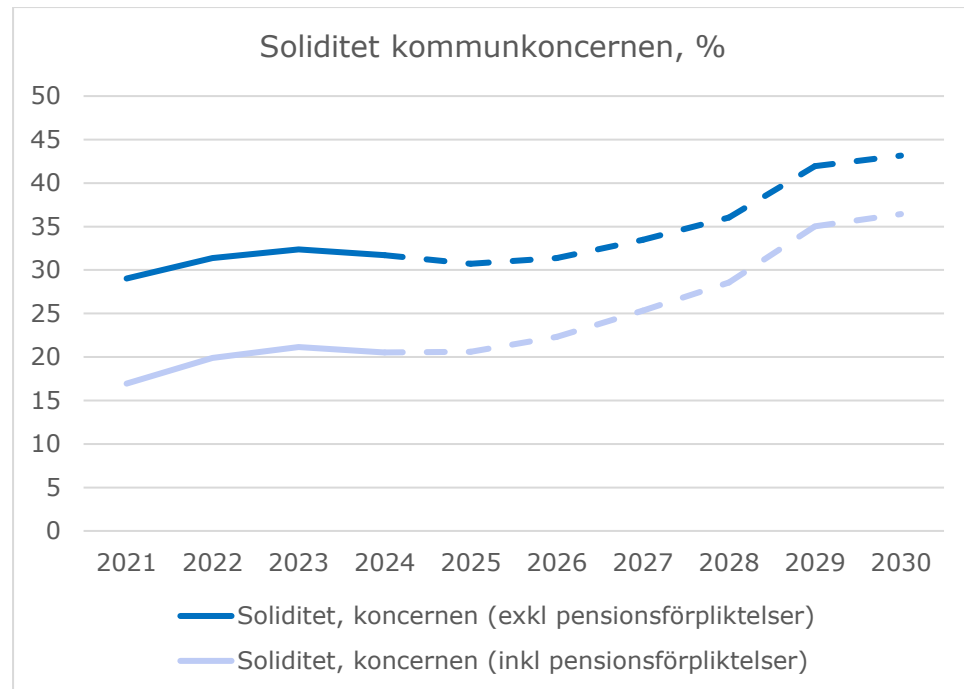
Kommunen och koncernens omfattning av investeringar begränsas ytterst av det finansiella utrymmet inom koncernen. Utrymmet påverkas av koncernens resultat och kreditvärdighet. De fastställda finansiella målen begränsar omfattningen ytterligare för att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång och kort sikt. En plan för det finansiella handlingsutrymmet har tagits fram för att ge möjlighet till planering och framförhållning.

I planen har utrymmet för att genomföra investeringar begränsats bland annat genom att kommunens skattefinansierade verksamheter ska ha en självfinansieringsgrad med 86 procent. Investeringar av exploateringsområden ska finansieras till 100 procent med investeringsinkomster, och investeringar inom avgiftskollektiven ska finansieras med taxor. Det framräknade finansiella utrymmet innebär att alla behov inte kommer kunna tillgodoses i önskad takt. Prioriteringar kommer behöva göras inom framför allt kommunen.

I planen ges ett utrymme för investeringar med cirka 3,8 mdkr (år 2026-2030). Om den budgeterade resultatnivån hålls, kommer lånen vid periodens slut motsvara dagens nivå.

Under givna förutsättningar kommer en stabil soliditet att hållas och förbättras.

Nedanstående tabell visar prognos för kommunens lånebehov, samt lånelimiter för respektive bolag för år 2026. Tabellen anger också en preliminärt möjlig tilldelning av utrymme för åren 2027-2029.

Mnkr	Lån per 31/12 2024	Lån prognos 2025	Lån limit 2025	Lån limit 2026	Lån prognos 2027	Lån prognos 2028	Lån prognos 2029
Nyköpingshem AB	1 100	1 100	1 150	1 150	1 200	1 200	1 200
Nyköpings kommun	2 950	3 150	3 600	4 200	4 500	4 800	5 000
-varav Gästabudsstaden AB	81	72	81	72	63	54	45
-varav Nyköpings Vattenkraft AB	-	-	-	-	-	-	-
-varav Nyköpings Oxelösunds vattenverksförbund	80	105	325	238	326	316	306
Summa	4 050	4 250	4 750	5 350	5 700	6 000	6 200

Ekonomitabeller

Resultatbudget

Mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	1 191	1 216	1 252	1 267	1 311
Verksamhetens kostnader	-5 199	-5 360	-5 481	-5 512	-5 690
Avskrivningar	-221	-216	-229	-238	-248
Verksamhetens nettokostnader	-4 228	-4 360	-4 458	-4 483	-4 627
Skatteintäkter	3 113	3 261	3 356	3 502	3 661
Generella statsbidrag och utjämning	1 211	1 237	1 300	1 331	1 338
Verksamhetens resultat	96	138	198	350	371
Finansiella intäkter	80	26	21	25	24
Finansiella kostnader	-129	-95	-96	-119	-126
Redovisat resultat	47	69	124	256	269
Avgår exploateringsresultat	35	16	-30	-102	-110
Redovisat resultat exkl. exploateringsresultat	82	84	93	155	160

Finansieringsbudget

Mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	47	69	124	256	269
Justering för avskrivningar	221	216	229	238	248
Justering för pensionsavsättningar	91	15	1	0	2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-54	7	7	7	7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	305	307	360	500	526
+/- Minskning/ökning förråd mm	-8	-9	1	-25	27
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	45				
+/- Ökning/Minskning övriga kortfristiga skulder	-137	-8	2	4	3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	205	290	362	479	557
Investeringsverksamheten					
Investering i fastigheter och inventarier	-456	-862	-572	-709	-666
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter	62				
Försäljning av fastigheter och inventarier	2	100			
Investering i aktier och andelar	-5				
Försäljning av aktier och andelar	0				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-398	-762	-572	-709	-666
Finansieringsverksamheten					
Köp av aktier och andelar, kortfristiga.	-253				
Försäljning av aktier och andelar, kortfristiga	251				
Utlåning	7	-23	-105	-129	19
Nyupplåning	200	548	356	378	90
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	205	525	251	249	109
Bidrag till infrastruktur	-3	-54	-42	-18	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	9	0	0	0	0
Likvida medel vid årets början	74	83	83	83	83
Likvida medel vid årets slut	83	83	83	83	83

Balansbudget

Mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	2	2	2	2	2
Materiella anläggningstillgångar	5 095	5 641	5 984	6 456	6 874
- varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	4 730	5 237	5 555	5 993	6 381
- varav maskiner och inventarier	365	404	429	463	493
Finansiella anläggningstillgångar	376	399	504	633	614
Summa anläggningstillgångar	5 473	6 042	6 490	7 091	7 489
Bidrag till statlig infrastruktur	81	73	67	60	53
Omsättningstillgångar					
Förråd och mark under exploatering	144	153	152	177	149
Fordringar	402	402	402	402	402
Kortfristiga placeringar	689	689	689	689	689
Kassa och bank	83	83	83	83	83
Summa omsättningstillgångar	1 318	1 327	1 326	1 351	1 323
SUMMA TILLGÅNGAR	6 872	7 442	7 882	8 501	8 866
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL	2 000	2 068	2 192	2 448	2 717
- varav årets resultat	47	69	124	256	269
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner och förpliktelser	551	565	566	566	568
Andra avsättningar	340	286	245	226	226
Summa avsättningar	891	852	811	792	794
SKULDER					
Långfristiga skulder	3 318	3 866	4 222	4 600	4 690
Kortfristiga skulder	663	656	658	661	665
Summa Skulder	3 981	4 522	4 880	5 262	5 355
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	6 872	7 442	7 882	8 501	8 866

Investeringsramar

Mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Total 2026-2030
Prognos investeringar inom exploateringsområden (egen mark)	40	94	120	20	8	281
Ram övriga investeringar	329	409	426	442	456	2 061
Prognos VA och Renhållning (exkl inv inom explområden)	203	207	120	53	122	704
Total kommunal investeringsram	572	709	666	514	586	3 047

Egna ramar, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028
Division utbildning	6,1	6,2	6,3	6,4
Division social omsorg	2,6	2,7	2,8	2,9
Tekniska divisionen				
- Kommunfastigheter	29,6	30,2	30,8	31,4
- Gata/Park/Hamn	30,0	30,6	31,2	31,8
- Måltidsservice	4,2	4,3	4,4	4,5
- Tekniska div centralt	0,5	0,5	0,5	0,5
Division Näringsliv, Kultur och fritid	3,0	3,1	3,2	3,3
Samhällsbyggnad	2,0	2,0	2,1	2,1
Räddning och säkerhet	2,1	2,2	2,2	2,3
Kommunledningskontoret				
- IT	41,0	41,8	42,6	43,5
- KLK	0,7	0,7	0,7	0,8
Summa skattekollektivet	121,8	124,3	126,8	129,5

Egna ramar, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028
Nyköping Vatten	37,2	37,9	38,7	39,5
Renhållning	6,7	6,8	6,9	7,0
Summa VA och Renhållning	43,9	44,7	45,6	46,5

Beslut om egna ramar tas för två år i taget för att ge möjlighet till planering innan beslut tas för nästa års budget.

Prognos exploatering egen mark

Från och med budget 2025 exkluderas exploatering på privat mark i budgetsammanhang.

Kassaflödespåverkan, mnkr	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Total 2026-2030
Inkomster	116	180	210	365	113	984
Exploateringsutgifter	-28	-47	-16	-21	-23	-135
Investeringar inom exploateringsområden	-40	-94	-120	-20	-8	-281
Övriga utgifter	-40	-40	-40	-40	-40	-200
Kassaflödespåverkan exploateringar	8	0	33	285	42	367

Resultatpåverkan mnkr	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Total 2026-2030
Intäkter	116	180	210	365	113	984
Kostnader sålda tomter	-29	-22	-44	-28	-22	-145
Övriga kostnader	-40	-40	-40	-40	-40	-200
Avskrivningar och ränta för investeringar inom exploateringsområden	-17	-17	-17	-17	-17	-83
Resultatpåverkan från exploateringar	30	102	110	281	34	556

Budgetregler

Genom att i budgeten ange budgetregler styr kommunfullmäktige beteenden och relationer i den kommunala verksamheten.

Upprätta budget

Av 11 kap Kommunallagen framgår att kommuner varje år måste upprätta en budget för nästkommande år. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt för kommande två år (planår). Budgetåret ska alltid vara periodens första år. Budgeten ska ange:

- skattesats
- anslag
- hur verksamheterna ska finansieras
- ekonomisk ställning vid budgetårets slut
- mål och riktlinjer som är betydelsefulla för god ekonomisk hushållning.

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning beskrivs i kapitlet Kommunfullmäktiges styrning samt under rubriken God ekonomisk hushållning och balanskrav.

Budgetanslag/Budgetram

Budgetanslag/budgetram innebär både ett bemyndigande att genomföra verksamheten och en finansiering av den. Budgetramar delas ut på nämndnivå, med undantag för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden där ramen fördelas mellan skatte- och avgiftskollektiv. Fullmäktige fastställer budgetramar på nettonivå.

Utförardelen av den kommunala verksamheten får sina resurser genom överenskommelser av verksamhet med avtal om prestationer och intäkter (kommunersättning).

Nämnderna ska fastställa en fördelning av budgetramen för 2026 inom sitt verksamhetsansvar, omhändertar KF mål och uppdrag samt fördela dessa kompletterat med egna i sin överenskommelse av verksamhet i den mån de ryms inom ram.

Verksamheterna ska upprätta budgetar och verksamhetsplaner utifrån de överenskommelser av verksamhet som avtalats med respektive nämnd och med de mål och uppdrag som angivits.

Omdisponering och ombudgetering

Huvudregeln är att ombudgetering inte ska ske.

Budgeten avser att visa på en planerad/förväntad framtid. För att ge förutsättningar för analys och utvärdering är det viktigt att kunna relatera det inträffade mot det planerade. Det kan dock uppstå behov av att justera anslagen under året på grund av organisatoriska förändringar, eller andra oförutsedda händelser som påtagligt påverkar det ekonomiska utrymmet.

Följande beslutsnivå gäller för omfördelning av driftbudget;

- omdisponering inom nämndens ram beslutas av nämnd
- ombudgetering mellan nämnder beslutas av kommunfullmäktige

- ombudgetering mellan kommunstyrelsen och annan nämnd beslutas av kommunfullmäktige
- teknisk ombudgetering med oförändrad anslagsomfattning och verksamhetsinriktning beslutas av kommunstyrelsen.

Alla omdisponeringar/ombudgeteringar ska rapporteras till ekonomiavdelningen.

Taxor

Kommunfullmäktige beslutar om taxor.

Lokalkostnader

Investeringar i lokaler kräver långsiktighet. Verksamhetens lokalkostnader ska inrymmas i budget. När verksamheter flyttar till nya lokaler gäller den nya lokalens hyra.

Kommunfastigheter skriver och är ansvarig för hyresavtal vid intern och extern uthyrning. Syftet är dels att tydliggöra lokalkostnaderna, dels att få ett efterfrågeanpassat lokalbestånd. Samråd ska alltid ske mellan kommunfastigheter och verksamheten innan kontakt tas med extern hyresvärd angående inhyrning av lokaler.

Underskott

Underskott ska arbetas in i enlighet med de regler som finns för balanskravet.

Kommunstyrelsen kan besluta om en viss tid för återhämtandet av underskottet. I de fall denna tid överstiger två år måste kommunen som helhet arbeta in den del som överstiger två år för att kommunen inte ska bryta mot balanskravet. Detta kan ske genom att överskott budgeteras i nästa års budget, eller att andra divisioner/nämnder genererar överskott som låses.

Riktlinjer för investeringar och exploateringar

Kommunkoncernen

Investeringarnas omfattning begränsas ytterst av det finansiella utrymmet inom kommunkoncernen. Utrymmet påverkas av koncernens resultat och kreditvärdighet. De fastställda finansiella målen begränsar omfattningen ytterligare för att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång och kort sikt. I budgeten beslutas om investeringsramar som ska rymmas inom de fastställda finansiella målen. Ramarna ska sträcka sig fem år fram i tiden (inklusive budgetåret) för att det ska finnas god tid att planera vad och när olika investeringar ska göras.

Kommunfullmäktige fattar i samband med budgetbeslut om respektive bolags lånelimit det kommande året och en preliminär limit för de kommande åren.

Kommunen

Investeringsram

Investeringsramar för de fem kommande åren fastställs för skatte- och avgiftskollektivet samt exploateringsverksamheten.

I de fastställda ramarna utgör en del "Egna ramar" för respektive verksamhet och resterande medel är KS-ofördelade investeringsmedel. Beslut om Egna ramar tas för två år för att ge möjlighet att planera för året efter budgetåret utan att behöva invänta beslut för nästa års budget.

Investeringsplan

Strategisk samordningsgrupp (SSG) ansvarar för att ta fram förslag till investeringsplan som ryms inom den fastställda ramen. I investeringsplanen ska även objekt som kan betraktas som finansiell leasing ingå.

Beslut

Alla beslut om och genomförande av en investering ska ske i överensstämmelse med kommunens vision, strategiska planer och övergripande politiska riktlinjer och inriktningsbeslut.

En investering ger verksamhetsmässiga fördelar samtidigt som den innebär både kort- och långsiktiga ekonomiska åtaganden. Kommunens investeringar ska ske utifrån ett helhetsperspektiv och bedömas utifrån ett långsiktigt behov. Bedömning ska göras utifrån ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter och det mest fördelaktiga alternativet ska väljas. Besluten ska vara tydligt motiverade och dokumenterade.

Beslut om genomförande av en specifik investering kan fattas av kommunstyrelsen eller inom respektive verksamhet beroende på investeringens karaktär och kostnad. Större strategiska investeringar ska alltid behandlas av kommunfullmäktige även om de ryms inom kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel.

Tidigare års beslut om total investeringsram upphävs i och med denna budget. Tilldelade investeringsbudgetar för enskilda projekt genom beslut i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige kvarstår. Det gäller även tilldelade medel till specifika projekt inom verksamhetsområdets egen ram vilket innebär att egna medel från ett års ram kan överföras till nästa år.

Egna ramar

Beslut om genomförande av investeringar inom den egna ramen fattas av divisionschef eller motsvarande, som också ansvarar för att utfallet inte överskrider den tilldelade ramen. Enskilda investeringar som planeras inom egen ram och har utgifter som är 10 mnkr eller mer ska beslutas av kommunstyrelsen.

Den egna ramen är främst till för reinvesteringar av produktionshjälpmedel, inventarier, fordon och planerat underhåll. Alla investeringar under en miljon kronor ska hanteras inom den egna ramen det gäller även nyanskaffningar och utvecklingsinvesteringar.

Vad som planeras och faktiskt genomförs inom den egna ramen ska göras i dialog med ansvarig nämnd. Därför ska varje nämnd i sin överenskommelse med verksamheten formulera på vilket sätt dialogen kring den egna investeringsramen ska ske. Formuleringen ska ge svar på frågorna:

- Hur ska planen beslutas/delges, vid vilken tidpunkt och hur ofta?
- Vid behov, hur ska/kan en eventuell förändring/omdisponering av planen göras?
- Hur ska prioriteringar göras? Hur hanteras objekt som inte ryms inom den egna ramen?
- Hur ska uppföljningar göras, hur ofta och i vilken form?

Uppföljning

Uppföljning mot de beslutade ramarna sker i samband med de löpande ekonomiska uppföljningarna samt i delår- och helårsbokslut.

När ett investeringsprojekt är slutfört ska slutredovisning med efterkalkyl anmälas till ekonomiavdelningen.

Rutiner

Tillämpningen av riktlinjerna beskrivs utförligare i "Investeringsrutiner" som tas fram av centrala ekonomiavdelningen och beslutas av Strategisk samverkansgrupp

Kapitalkostnader: internränta och avskrivningar

Som ersättning för använt kapital belastas alla verksamheter med internränta på bokfört värde på aktiverade anläggningstillgångar och exploateringar.

Intern ränta beräknas på anskaffningsvärde reducerat med av- och nedskrivningar (bokfört värde).

Intern ränta fastställs normalt utifrån SKR:s förslag på internränta för det kommande året. Den räntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Internränta 2025	Internränta 2026	Preliminär internränta 2027	Preliminär internränta 2028
2,50 %	2,75 %	2,75 %	2,75 %

För anläggningstyperna mark och konst där planmässig avskrivning inte tillämpas är räntan för alla åren 1,75 procent.

Affärsdrivande verksamheter, såsom vatten och renhållning, betalar internräntor enligt ovanstående tabell för sina inventarier och anläggningstillgångar. Dessutom räknas ränta på betalningsflöden och resultatfondskapitalet.

Planmässig avskrivning tillämpas med av Rådet för kommunal redovisning (RKR) och SKR:s rekommenderade avskrivningstider. Kapitalkostnaderna börjar löpa direkt efter färdigställandet av investeringen.

Kalkylräntor

Kalkylränta, eller diskonteringsränta, är den räntesats som uttrycker avkastningen på investerat kapital. Kalkylräntan används exempelvis vid investeringskalkyler och företagsvärdering för att kunna jämföra värdet på betalningar som är skilda i tid.

Olika kalkylräntor används vid olika typer av beräkningar. Kalkyler görs både för att nuvärdesberäkna kostnader och intäkter som kommer inträffa i framtiden, men används också för att beräkna hur stor en utbetalning/inbetalning kommer vara vid en framtida tidpunkt då man utgår från hur stort beloppet skulle vara om det inträffade idag. Exempel på tillfällen då kalkyler över kostnader/intäkter och/eller betalningsflöden behöver beräknas är vid:

- Avsättningar
- Finansiell leasing
- Hyresavtal
- Investeringar
- Livskostnadskalkyler (LCC-kalkyler)

Kalkylmodeller

Det finns ett flertal kalkylmodeller. De fyra vanligaste är:

- Nuvärdeskalkyl
- Annuitetskalkyl
- Internräntemetod
- Återbetalningsmetod (Payback-metoden)

En kalkylform som används allt oftare är Livscykelkostnadskalkylen (LCC-kalkylen) där även drift, underhåll och avvecklingskostnader tas med i beräkningen för att få en bättre bild av vad olika investeringsalternativ kommer att kosta ur ett helhetsperspektiv. När kalkylränta för LCC-kalkyler ska tas fram är det värt att notera att en omotiverat hög kalkylränta kan leda till beslut om investeringar som är mindre miljövänliga. Det kan till exempel handla om att välja komponenter med en kortare livslängd än vad som egentligen är motiverat. När komponenten behöver bytas ut oftare finns en risk att miljöbelastningen ökar. Kalkylräntan ska återspegla organisationens kostnad för eget och lånat kapital.

Den vanligaste kalkylformen inom investeringskalkylering är fortfarande Payback-metoden. Det är en enklare form av kalkyl som utgår från hur lång tid det tar att få tillbaka kostnaden för en investering. Den används vanligen vid kalkylering av kostnadsbesparande investeringar och hyresgäst Anpassningar och kan användas både med och utan kalkylränta.

Finansiell leasing

Kommunen följer RKR:s rekommendation och använder bunden ränta för den avtalstid som gäller. Om bedömning görs att avtalet kommer att förlängas eller sägas upp i förtid används bunden ränta för den period kommunen bedömer att tillgången kommer att nyttjas.

- Kontraktstid/nyttjandetid 0-10 år, internränta (för 2026 2,75 procent)
- Kontraktstid/nyttjandetid 10-20 år, internränta plus 0,50 procent
- Kontraktstid/nyttjandetid 20 - uppåt, internränta plus 0,75 procent

Avsättningar

I avsaknad av reglerande avtal används en långsiktig inflationsförväntan på 2 procent för indexuppräknings och internräntan för nuvärdesberäkning.

Investeringskalkyler (såsom LCC-kalkyler)

När kommunen gör investeringskalkyler används den aktuella internräntan som grund i beräkningen.

Investeringskalkyler för kostnadsbesparingar

Här används vanligen Paybackmetoden och kalkylräntan sätts då till internräntan. Vid en paybacktid på upp till 5 år bör investeringen genomföras.

Investeringskalkyler för hyresgäst Anpassning

Här används vanligen Paybackmetoden och kalkylräntan utgår då från marknadsförutsättningar. Risker i avtalet ska återspeglas i kalkylräntan. En avstämning med andra fastighetsägare är därför eftersträvänsvärt. Vid investering för en extern hyresgäst i en industrifastighet ska kalkylräntan vara högre än för en kontorsfastighet eller en intern hyresgäst. Investeringskostnaden ska betalas av hyresgästen inom kontraktstiden.

Exploateringar

Omfattningen av exploateringar på egen mark under budgetperioden ska relateras till erhållna försäljningsintäkter för exploateringstomter. Intäkterna ska resultatmässigt täcka driftkostnader som är knutna till exploateringsverksamheten, men de ska också likviditetsmässigt täcka investeringar inom exploateringsområden.

Den övergripande ramen är med andra ord, att varken kassa- eller resultatpåverkan för exploateringsverksamheten får bli negativ. Om konjunktur, andra yttre faktorer eller principbeslut tas, så att påverkan på kassan eller resultatet befaras bli negativt, kan beslut

om utökad ram tas av kommunstyrelsen om beloppet ryms inom kommunens totala finansiella utrymme.

Beslut om planering och genomförande av ett exploateringsområde fattas av kommunstyrelsen. Försäljningar av exploateringsfastigheter som överstiger belopp angivet i kommunstyrelsens delegationsordning beslutas av kommunstyrelsen. Strategiskt viktiga försäljningar ska dessutom behandlas av kommunfullmäktige.

Transaktion	Kassa-påverkan	Resultat-påverkan
Försäljningsintäkter från sålda exploateringstomter	+A	+A
Exploateringsutgifter (omsättningstillgångar)	-B	
Investeringar inom exploateringsområden (anläggningstillgångar)	-C	
Kostnader sålda tomter		-D
Övriga kostnader (drift)	-E	-E
Ränta och avskrivningar för investeringar inom exploateringsområden		-F
Summa får ej vara mindre än noll	>0	>0

Kontaktuppgifter:

Politiker

Kommunstyrelsens ordförande

Urban Granström (S)
Telefon 0155-24 83 50

Kommunstyrelsens 1:e v ordförande

Ahmad Eid (M)
Telefon 0155-24 80 75

Kommunstyrelsens 2:e v ordförande

Malin Karlsson (SD)
Telefon 0155-24 80 61

Tjänstepersoner

Kommundirektör

Mats Pettersson
Telefon 0155-24 78 04

Ekonomichef

Jukka Taipale
Telefon 0155-24 78 64

Nyköpings kommun
611 83 Nyköping
Telefon (vx) 0155 - 24 80 00
kommun@nykoping.se
www.nykoping.se